

tagjának dalestje. Bist Du bei mir. z. Handel: Dimmi hubert: Die Mutter Die Liebe hat gelohimes. Schumann: Stillec. Mondnacht. i magyar népdalok. a Studióban. „Ro- Utána naogyváradí egányzenekarának mke-kavéházból. 10 elzés. időjárásjelen- mofonhangverseny. zenekari felvétel. enevér. Vig opera. ria" c. operettből. Rézi. Rézi. Farkas egyedül. Kovács- am. Nador József: Grosz-Graff-Var- at. Bartos-Kalmár ar. Kamjonkai-Ko- g jóba. Eismann- magát.

operett-est. órakoztató zene. 22: tona és régi zsol-

zenekar. Massenet: tány. Bellini: Nor- gini: Egyiptoni ba- ika nővér. Lehar

uss Oszkár-est. ykévek címen tarka .Házassági ajánlat"

Debussy zongorada- fon. illodai zene. myű zene. öldi állomások. alók.

or. 20.30: Rádiózene- e.

ordalok és hegedü- ekar hangversenye. ak és dalok. 19.05:

dalok. zenekar. nofon. 19.05: Szóra-

akoztató zene. 22.20: Peznan. Krakko.

zene. 30: Opera. 23: Táne

a. era. at. 22.40: Gramofon

: Katonai indulók. Operett-részletek és

zárda-utcai zsidó tem- mmal szemben Schäch- könyvkereskedésben k. Machszor, stb. ma- ssal, valamint új ki- tik könyvek.

szek n és más imaszerek csöbbsen beszereshetők

rahám Oradea

zönyeg ani függöny. külföldi k legelőnyösebb be- forrása

F EMILNÉ rogaru (Uri-u.) 14

ndenűtt

ggenmacher

szzi

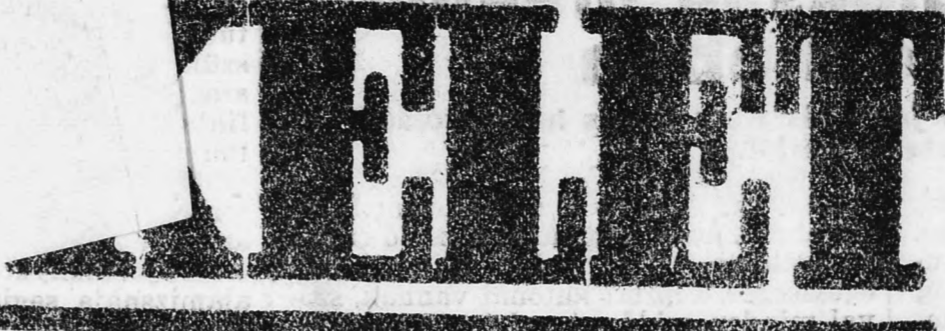
breit

minőség!!

XIII évfolyam • szám 75
1930. március 30
Vasárnap
5690 év Niszán 1

Ramaster Robert
Budapest
Disztér 2 II. e.

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Előfizetés és hirdetés
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Buda Péter L. P. (v. Nyaszi-ut.) 12
Telefon 9-71.

Helyi telefont (nyomán) 187.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre ... 1100 Lst
Félévre ... 600 "
Hagyodóvra ... 300 "
Egy hónapra ... 110 "
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy kére 1 dollár (vagy ennek
megfelelő más pénznem.)
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések
árta szerint vótetnek fel.

Marconi

Alig öt évszázaddal ezelőtt még dog- matikus meggyőződése volt az emberek többségének, hogy a föld a világegye- tem középpontja, amely körül a nap és a többi bolygók szolgalelkűen keringe- nek. Máglyák és mártírok jelzik a ter- mesztudományos felvilágosodás útját, amely a tizenkilenc és huszadik század során lehetővé tette a hitt felfedezések sorával alakította át a civilizáció és a kultúra képét s változtatta meg alapjá- ban az emberi társadalom irányvonalát. Galilei, Newton, Volta, Berthelot, Herz, Bleriot, Edison, Einstein, Marconi, stb. stb. jelzik ennek a nagy fejlődési folya- matnak az útját, amelynek utolsó határ állomása az a világraszóló találmány, amellyel most a zseniális Marconi aján- dította meg a civilizált világot.

Alig egy félszázad alatt nemesak a földnek a naprendszerben elfoglalt középponti szerepéről szóló legenda fosz lott szét, hanem a föld kikutathatatlan- ságának és nagyságának legendája is, mely oly messzire vetette egymástól a különböző fajokat, a különböző konti- nenseket. A vasut, a távíró, a repülő- gép, a szikratávíró felfalálása egyre jobban szűkíttek azok a távolságok, a melyek a föld különböző tájait egymás- tól elválasztották s ime Marconi talá- lmánya: a távolságokkal kapcsolatos il- luziók utolsó bástyáit is ledöntötte. A genovai kikötőből irányított elektromos energiasugárzás képes volt az ezer mér- földekre fekvő Sydney városának 3000 villanygőjét kigyújtani!

A technika tehát megszüntette a tá- volságok illúzióját. A repülőgépek, a Zeppelinek, a villamossugárzásnak nem imponál többé az óceánok veszé- lyes végtelenje, nem imponálnak a ha- tarok és a távolságok. A józan ész ter- mesztetszerűleg azt a következtetést vonhatná le mindebből, hogy a techni- kai távolságok megszüntével régen meg- szűntnek kellene lennie a faji, nemzeti és politikai távolságoknak is.

Sajnos azonban, ez nem így van. A hüszke emberi ész, mely repülőgéppel szárnyaltatja át a Himalája csuesait, mely óriáshajókkal ivelteti át pár nap alatt az óceán végtelen síkjait, mely Genovából hozza izzásba a Sydney ki- állítás 3000 égőjét: lelkileg korantsines ószhangban eszközeivel és eszének csodálatos alkotásával. Az embert felül- múlták, tulszárnyalták műszerű és teh- níkai alkotásai. S ez a tulszárnyalás, az esznek ez az összhangtalansága a lélek- kel, adja meg korunknak ama tragikus alptónusát, mely olyannyira bővelkedik ellentmondásokban. Ha az emberiség, vagy legalább a civilizált emberiség technikai fejlődését vesszük alapul; azt a nagyszerű fölényt, mellyel a fehér faj a természet minden gonosz ellen- állását legyőzte: akkor a földkerekség minden pontján a bőségnek, a jóságának, a szeretetnek és megértésnek legalább is olyan mértékével kellene találko- zunk, mint amilyeneket fejlett techni- kai eszközeink feltételeznének.

Ezzel szemben azonban a földön az összelakosság csak minimális egy- sége az, amely a technika fejlettség ré- vén az anyagi és szellemi kultúra áldá- saiból teljes mértékben kivési a részt. Legyőztük a tengereket, a viharokat, a tá- volságok ellenállását, de nem győztük a gyűlöletet, a kapzsiság, a brutális

önzés, a nemzeti és faji féltékenységek, a babonák és tévedések kiméráit.

Es épen ezért gondolkunk nemesak a diadal, az emberi ész és találekonyág hatalmába vetett hittel Marconi leg- újabb korszakalkotó találmányára, ha- nem egyszerűen azzal a féltő reme- géssel is: vajjon ebből a találmányból is nem-e egy új pusztító erő, egy új jegyeer jog kovácsolódni imperiálista célok szolgálatára, a gyűlölet és meg- nemértés szenvedélyeinek gyakorlati fel- fokozására?

Es ha ezt a kérdést feltesszük, akkor

korunk egyik legégetőbb problémájára, egyik legsebezhetőbb pontjára tesszük rá a kezünket. Hogyan lehetséges az, hogy az emberi tudás olyan korlátlan lehetőségei mellett még mindig annyi tudatlanság uralkodik a földön; a tudó- mány annyi hőse és hősiessége mellett, hogyan vihetik a hangot még igen sok elektromos sugárzás fénylő energiái csak holt testeket tudnak világoosságra gyújtani s annyi emberi koponyában hagyják a homályt, a zavart és a tudat- lanságot uralkodni?

Nagy kérdés, szomorú kérdés, de nem

vigasztalan. Maguk a technikai eszkö- zök, a civilizáció mind csodálatosabb előretörése kényszerítő hatással fogja a fejlődés felé vinni az emberi agyakat és szíveket. A természettudomány vi- rágzásának kora alig száz éves, az em- beriség viszont évezredek ballasztokkal vivja történelmi harcát. Ha majd az emberiség multja és jelene közötti nagy távolság is kiegyenlítődik, akkor a tu- domány, a technika Marconiai után a népek megértésének, emberibb korszak- naknak Marconijai is megérkeznek. (s. l.)

Csak az évi 100 ezer lejnél kisebb jö- vedelműeket védi az új lakbértörvény

Bucuresti-Bukarest, március 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Legújabb je- lentés szerint az új lakbértörvényterve- zet, amelyet az igazságügyminiszter már a napokban parlament elé terjeszt, rendkívül fontos intézkedéseket tartal- maz a lakások szabad-forgalmának ki- terjesztésére.

A törvény két évi időtartamra vonat- kozik. A jelenlegi törvénynek a köz- tisztviselőkre vonatkozó intézkedései változatlanul érvényben maradnak. A többi kereseti kategóriákba tartozó la- kókra nézve az új törvénytervezet ugy- intézkedik, hogy a bérlő csak abban az esetben tarthat jogot kényszerberletének újabb két évre való meghosszabbítására amennyiben évi jövedelme nem éri el a százezer lejt, ellenkező esetben a ház- tulajdonosnak jogában áll a lakás fö- lött korlátlanul diszponálni.

Hétfőn életbelep a rendtörvény

Azokat az ellenzéki lapokat akarja a kor- mány a rendtörvénnyel fékentartani amelyek a miniszterek családi életét sem kimélik

A kormány visszanyerte hidegvérét és egyelőre újra elhalasztotta a kormány átszervezését

Bucuresti-Bukarest, március 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Beavatott kö- rökből származó értesüléseink szerint a kormány április 15-én, de legkésőbb má- jus 15-ikén be fogja zárni a parlament tavaszi szesszióját. Az alkotmány érte- lmeben a törvényhozó testületek csak március 15-ikéig vannak együtt. Ezt a terminust egy hónappal meghosszabbi- totta a kormány, április 15-ikéig. Ha szükség lesz, ugy még egy hónappal meghosszabbítják az ülésszakot, hogy az előkészített törvényjavaslatok meg- szavazhatók legyenek. A kormány azt szeretné, ha törvényhozás helyett a je- lenlegi törvények nyugodt alkalmazá- sán és a közigazgatási tevékenység irá- nyításán dolgozhatna.

Ujra elmarad a kormány át- szervezése

Az ellenzéki támadások egyébként valószínűleg azt vonhatják maguk után hogy a kormány tervezett átszervezése egyelőre elmarad. Vannak ugyan véle- mények a kormánypartban, amelyek szerint egy széleskörű átszervezés és felrészítés visszaadná a kormánynak a szükséges ruganyosságot. Mások vi- szont attól tartanak, hogy a kabinet fizionómiájának megváltoztatása újabb belső felfordulásokra adna alkalmat, amire most a nemzeti parasztpártnak semmi szüksége nincsen. Ezért maradt el a többségi parlamenterek értekezlete is. A miniszterelnök a kamara ülésén fejtegette ki véleményét a politikai hely-

zetről, a többségi képviselők és szenáto- rok egysége pedig az ellenzéki attakok hatása alatt ismét összekovácsolódott. Ezzel magyarázható meg, hogy a rend- törvény különösebb megrázkódtatások nélkül átment egy a kamarában, mint a szenátuson, bár a parlamenterek érez- ték, hogy a törvény struktúrája mélyen ellenkezik a nemzeti parasztpárt pro- gramjával és ideológiájával.

A kormány visszanyerte hi- degvérét

Az események lefolyása egyébként megerősíti előző napi híradásainkat. A kormány visszanyerte hidegvérét és most már nyugodtan néz szembe az el- lenzéki támadásokkal. Maniu kamarai beszéde határozott „nem” volt az ellen- zéki pártoknak arra a követelésére, hogy a kormány távozzon el helyéről. Előrelátható, hogy a további harcok a rendtörvény körül fognak kialakulni, amely hétfőn már valószínűleg életbe- lép. Állítólag ugy a liberálisok, mint az averescanusok provokálni igyekeznek a kormányt, hogy alkalmazza ezt a tör- vényt. Ez a verzió nem látszik valószí- nűnek, mert sem a liberális, sem az ave rescanus vezetők nem ragadtathatják el magukat a nyilvánosság előtt olyan ki- jelentésekre, amelyek büntető szankció- kat kívánának meg, hiszen ebben az esetben csak a törvény szükségességét bizonyítanák be. Nem is valószínű, hogy a kormány Bratianu Vintila, vagy akár Averescu tábornok személyen

akarná a törvény erejét kipróbálni. Ez zel szemben van néhány ellenzéki sajtó- orgánium, amelyek hónapok óta a leg- kiméletlenebbül támadják a kormányt, és egyik közülük attól sem riad vissza, hogy a miniszterek és felelős politiku- sok személyi és családi életébe gázoljon bele. Nagyon valószínű, hogy a rendtör- vény szankciói ezeket az orgánumokat fogják sújtani.

Snowden a költségvetés deficitjét a nagyobb jöve- delmek megadóztatásával és autó-adókkal fogja fedezni

London, március 29. Az angol pénz- ügyi év március 31-én zárul. A lezart számadásokat még aznap Snowden kinstári kancellár elé fogják terjesz- teni. Politikai körökben ugy tudják, hogy a költségvetés 15 millió font ster- ling deficitet fog felmutatni, holott Churchill költségvetési tervezete 10 millió 366 ezer font sterling többlet- re volt előirányozva. Azt hiszik, hogy Snowden a deficitet a kereseti adó eme- lésével és a nagyobb jövedelmek foko- zottabb megadóztatásával, valamint az autódókkal akarja behozni.

Hétfőn este 9 órakor az unitárius kollégiumban

Balfour gyászünnepély

Beszédet mond: dr. FISCHER JO- ZSEF, dr. BALÁZS ENDRE és dr. WEISSBURG CHAIM

Az Uj Kelet ankétja a zsidó Diáksegélyről.

Gyors tettekre van szükség az erdélyi zsidó diákság megmentése érdekében

Dr. Rosenthal Mór, dr. Spitzer József és Katz Dénes hozzászólásai az Uj Kelet ankétjához

(Cluj-Kolozsvár, márc. 29.) Ankétünk befejezéséhez közeledik. A még előtűnk fekvő nyilatkozatok beszédesen dokumentálják, hogy az erdélyi zsidóság minden rétege milyen aggodó figyelemmel kíséri az erdélyi zsidó diákság sorsát, különösen ki kell emelnünk dr. Rosenthal Mór temesvári ügyvéd nyilatkozatát, mert Rosenthal dr. volt éveken keresztül az, aki csaknem egyedül önmagára vállalta a kolozsvári zsidó diákság gondját. Nem egyszer Rosenthal dr. akciói mentették meg a menzát a végső pusztulástól és így az ő véleményének, amely a gyors tetteket sürgeti, kétszeres jelentősége van.

Az új hozzászólásokat itt adjuk:

Dr. Rosenthal Mór ügyvéd nyilatkozata (Temesvár)

Ha az erdélyi zsidóság tudatában csak egy pillanatra is gondolt jövőjére, vitatkozni sem szabad afelett, vajjon az erdélyi zsidó főiskolai hallgatókat eltartani kötelesség-e vagy sem. A kérdésre adott válasz csak igenlő lehet.

A nagy nyomoruság tudatában a leg-sürgősebb tettekre van szükség. Minden erdélyi zsidónak teljesítenie kell kötelességét. Hogy senki se vonhassa ki magát ezen kötelességek teljesítéséből, legcélszerűbbnek tartanám, ha minden zsidó hitközség képviselőtestülete elhatározná, hogy évi költségvetésébe az összeszükségleteknek pl. 2 százalékát veszi fel erre a célra. Ha ismerném az összes erdélyi zsidó hitközség költségvetését, a százalékos hozzájárulást is pontosan tudnám javasolni. Ennek ismerete hiányában azt hiszem, hogy 2 százalék elegendő lesz. Ezt a 2 százalékot a folyó 1930. évben pótdadó alakjában kellene beszedni. A jövő évtől kezdve rendes költségvetésként szerepeljen.

Ezt a nagy és a zsidóság fennmaradása szempontjából életően sürgős kérdést minden egyes hitközségnek egy-két lelkes embernek kell felkarolnia és akkor az eredmény is meg lesz. A magam részéről három év óta igyekszem itteni hitsorsosaimtól a megfelelő anyagi hozzájárulást összegyűjteni, de intézményesen csak fenti javaslatommal vélem biztosíthatónak az erdélyi zsidó diákság sorsát. Az ilyenként begyűlt összegeket az Erdélyi Zsidó Diáksegély rendelkezésére kell bocsájtani negyedéves befizetésekkel és a Diáksegély vezetősége fogja az összegyűlt pénzeket megfelelően felhasználni. Amely hitközségnek ez a javaslat nem megy határozatszámba, ott egy-egy lelkes testvérünknek kell a gyűjtési akciót elvégeznie. Ugyanílyen határozatot hozhatnának az erdélyi Chevra Kadisák és a zsidó nőegyletek is. Saját személyemet illetően mindig örömmel állok rendelkezésére az akciónak.

Dr. Spitzer József ügyvéd nyilatkozata (Kolozsvár)

Ha ez az ankét alkalmas arra, hogy az alvó lelkiismeretet felébressze azokban, akik valaha szintén zsidó egyetemi polgárok voltak, úgy igaz szívből köszöntöm, de ha ez az ankét csak arra való, hogy megszólaltassa a nyilatkozni szeretőket, úgy szívesen fogom magam, hogy engem is megszólaltattak.

A tetemre hívott „Doktor ur”-ak annak idején, amikor ők is csak egyetemi polgárok voltak, úgy tudom fogadalmat tettek, hogy a társadalom által nekik juttatott tőkét kamattól vissza fogják fizetni. A most is a társadalom fillérjeire szorult zsidó egyetemi polgárok nem is kéri a tőkét a „Doktor ur”-aktól, csupán a rég esedékes békebeli kamatokat.

Remélem, hogy a megalakított új szervezet, az „Erdélyi Zsidó Diáksegély” rövid időn belül magába fogja foglalni mindazokat, akik valamikor érezték a zsidó egyetemi polgárok nem épen irigylésre méltó helyzetét, s mindazokat, akik súlyt helyeznek, arra, hogy zsidó vezetőink legyenek a jövőben is, akik kisebbségi sorsunkat, s gyermekeink sorsát elviselhetővé tenni hivatottak, — s mindazokat, akik hirdetni sze-

retik, hogy jó zsidók, s akik nem felejtik el azt, hogy katonákat a zsidó front-ra csak az a káder küldhet, amelynek egészséges, képzett katonái vannak, szóval minden zsidó szívvel érző réteget.

Ha ez a szervezet, amelynek élén zsidó esszel gondolkodó egyének állanak, ilyen támogatásban fog részesülni, úgy az eredmény nem is maradhat el, s lesznek lelkes, igazi kultur embereink, akik majd megvívhatják azt a súlyos harcot amelyet mi oly nehezen vivunk meg.

A zsidó intellektuellek érdekében minden zsidó energia kevés: ne vonjuk el tőlük azt a keveset!

Katz Dénes nyilatkozata.

Katz Dénes kolozsvári nagykereskedő a kolozsvári Menza-bizottság régi agilis vezető tagja, aki már eddig is igen sokat tett a Menza érdekében, az alábbi nyilatkozatot küldte be:

A mai nehéz gazdasági viszonyok az emberek anyagi áldozatkészségét, idejét, megértését és a veleszületett nemességüket rabságban tartják. Valahogy öntudatlan állapotukban, megfelejtkeznek a legelemibb emberi kötelességükről és súlyos, komoly, meggon-

dolandó kérdéseket figyelmen kívül hagynak, vagy a legjobb esetben vállonogatással intéznek el. All ez főleg a zsidó közérdekű kérdésekre. E kérdések hosszú láncolatában a legkétségbeesettebb és a legmostohább a zsidó Menza helyzete, holott a zsidó társadalom tudatában van annak, hogy mennyire szükséges a zsidó intellektuel. Milyen szomorú látni, hogy komoly, törekvő, fiatal gyerekek, akiknek számtalan gáton és akadályon kell keresztülmenniük magukat céljuk eléréséért, gondterhesen küzdenek az élet nehézségeivel, az anyagiakkal. Nem szép szavak és nem jótékonykodó egyesületek fukar alamizsnája segítenek ezen. Ide nem alamizsna kell! Ehhez egy oly megoldásra van szükség, amelynek a keresztülvitele nem egy, vagy két embernek a kötelessége, hanem: a zsidóság!

Szabja meg mindenki a tehetsége szerint a feladatát és haladéktalanul teljesítse is. Rendezzünk műsoros estélyeket és kérjük fel a zsidó nők támogatását, akik ismeretekes leleményességükről és jótékonyágukról, hiszen ennél szebb és nemesebb célra ritkán van alkalom tehetségüket érvényesíteni. És van egy más megoldás is: Fogadjuk el dr. Kertész javaslatát, amely szerint a zsidóság egy adó formájában röjje le kötelességét. Nevezzünk ki egy bizottságot, amely az elméletet a gyakorlatba átvigye.

Testvérek! Ne csak irjunk egymásnak, de érezzük is át a helyzet komolyságát, mert ha közömbösségünk áldozatai maradnak, többé jóvá nem tehető bünt követünk el a jövő generációval szemben.

Földrengés pusztította el a Földközi tenger két kis szigetét

Róma, március 29. A Sziciliától északra fekvő Filicudi és Alicudi vulkánikus sziget, amelyek a Lipári sziget-csoporthoz tartoznak, tegnap borzalmas földrengésnek volt színhelye. A megrémült lakosság az első rengésekre kimenekült a szabadba, a házak leg-többje összeomlott vagy olyan állapotba került, hogy az azokba való visszatérés életveszélyessé vált. Pillanatok alatt romhalmazzá zárt el az utcákat és a lakosság vagyonát sem menthette meg. Filicudi szigeten 1200 ember lakik há-

rom helységben. Leginkább a Pecorini nevű tengerparti helység szenvedett a földrengés következtében, ahol a többnyire halászáttal foglalkozó lakosság teljesen hajléktalanná vált. Az Alicudi szigeten, amely kevésbé termékeny, mint a másik, kétszáz pásztor és halász lakik. Lipári főszigeten a földrengést szintén észlelték, de ott nagyobb károkat nem okozott. Halottakról egyelőre nem érkezett jelentés, a sebesültek száma azonban nagy.

SELECT MOZGO Hétfői kezdettel mutatja be SINGING FOOL (ÉNEKLŐ BOLOND) csodás éneklő és beszélő filmét, AL JOLSON világsiker aratott drámáját

Többszöri elhalasztás után végre dülőre jutott a Nagyvárad-csernovitz közvetlen vonat ügye A CFR már többször kitűzte a vasutvonal megnyitását, de a közbejött akadályok miatt minduntalan el kellett halasztatni a megnyitást. Csak a cseh kormány aláírása hiányzik a konvencióról

Bucuresti-Bukarest, március 28. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Több ízben beszámoltunk arról, hogy a mármaroszi geti-csernovitz közvetlen vasuti összeköttetés életbeléptetése küszöbön áll. A közlekedésügyi minisztérium már többször is kitűzte az új vonatjáratok megindításának dátumát, azonban a lengyel-cseh-román vegyesbizottság tárgyalásai annyira elhúzódtak, hogy a vonal mindaddig nem lehetett átadni a forgalomnak. A mármaroszi képviselők és különösen dr. Lazar Illés, valamint dr. Fischer József sürgetésére a bizottság végül befejezte az előzetes tanácskozásokat, megállapította az új vonatok pontos menetrendjét, úgy, hogy elhárult az utolsó akadály is a mármaroszi geti-csernovitz peage vonal megnyitása előtt. Románia részéről Apostolescu mér-

Spirosal-olajat külsőleg bedörzsölve és néhány Aspirin-tabletta, csakhamar megszüntetik a reumatikus fájdalmakat. Minden gyógyszerfiatárban kaphatók.

gyalások után az összes részletkérdésekben megegyezés jött létre, amelynek eredményeképpen a következőket határozták el:

A Csernovitz-Grigore Ghica-Voronea-Körösmező-Visó-völgy-Mármaroszi-Új-Szatmár-nagyvárad-i vonalon két gyorsvonat fog közlekedni, amelyek a Csernovitz-Nagyvárad közötti távolságot 16 óra alatt fogják befutni, az eddigi 42 óra helyett. A teheráru szállításra vonatkozólag az összes államok kötelezték magukat arra, hogy annyi teheráru-vagont továbbítanak vonatukon, ahányat átadnak nekik. A csernovitz-nagyvárad-i új gyorsvonathoz hálókocsi is lesz csatolva, ezenkívül a vonat I. II. és III. osztályú vagonokból fog állani. Az első gyors 9 óra 40 perckor indul Csernovitzból és másnap délután 1 óra 05 perckor érkezik Nagyváradra. Az ellenvonat indul Váradról délután 3 órakor és másnap reggel 6 órakor érkezik Csernovitzba.

A lengyel és cseh területen átvezető utat utlevél nélkül teszik meg az utasok, akiknek azonban mindaddig, míg a vonat idegen területen mozog, sem szállani, sem esomagot leadni, vagy felvenni nem szabad. A romániai állomásokon szabályszerű vasuti jegyet fognak az utvonatra kibocsátani. A CFR kilométerenként és tengelyenként 8 lej tartozik fizetni a lengyel és 9 lej 15 banit a cseh államvasutaknak. Lengyelországtól tehát kedvezőbb eredményeket sikerült elérni, amelynek magyarázata az, hogy Lengyelország is tervezi hasonló peage-vonal létesítését Kutí-Wiznic és Csernovitz között. Az új vonatok rendkívül gyorsan fognak haladni s csak a legszükségesebb állomásokon állanak meg. Emiatt már is támadás érte a vonatokat a csehszlovákiai sajtóban. Mihelyst a cseh kormány megadja hozzájárulását, az új vonatokat átadják a forgalomnak.

Husvétii fűszer áruk, narancs és citrom kapható engros LÉB FIVÉREK cégnél CLUJ Telefon 471.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No 9

Saját tőkét 58 millió lei Engedélyezett devizahely.

!„TSUVÁTÉNU”!

Cionisták vagyunk-e? Akarjuk-e a zsidó nemzeti otthon kiépítését? Ha igen, nyugodtan nézhetjük-e, hogy Barlassina és mások vásárolják össze országunk földjét? Minden cionista gyűjtőn össze roshásánáig egy dunamot!

!„Ami válaszunk”!

H... Az Uj Kelet az zsidóság nap... SELECT M mutatja be a... SELECT M NAP DELE... ELŐVETELB... KEDVEZMÉN... JEGYEK NE... — Január 2... szovjethajó K... rishól jelentik... 26-án gyanus... mand partok... szaka sötétjél... gyújtotta fel... egy francia g... te. A rendőrs... arról, hogy ez... francia terüle... Ne várd be Szedj Aspirin... — Royalist... tettek Párisb... nap este roy... a bulvárokon... melyekben a... Bajna-vidék... ség több röp... tatott, majd... után szabad... az eljárást le... — Marconi... zett rádióbesz... litás közönsé... A lapok syd... conai a Földk... tézett a sydn... kiállítás köz... ezer főnyi k... végig. A világl... S I... fé... „SIDOL” csak... zsidó szint. P... tükkel „SIDO... hamisítvány fel... támadja a t... Az utá... utas... — A többs... Amerikában... newyorki la... sóihoz az a... beérkezett... után kitünt... ezer 978 a s... fása, 383 eze... 388 a prohi... mellett fogl... — Harmin... kinában. P... kínai zavarg... zottság Jen... itéletet hoz... közül harm... szemunkára... szabadságyve... itéltek. A háboru... ciája. Párisb... adósságok k... megkezdődő... kormány dr... tanácsost, a... miniszteri é... küldték a k... első nap a k... foglalkoztak... Mindenna... rut, felfuv... zavar, szívo... szédülés és... természetes... a bélmüköd... ditja az em... től s megör... szellem fri... orvosok a k... feregkurákn... alkalmazzák... viz kapható... riákban és

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bansági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Feladószerkesztő: Jambor Ferenc.
Munkakari szerkesztőség: Hátszegi Ernő Strada Matei Millo 6.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak forras megjelölésével engedjük meg.

SELECT MOZGO hétfői kezdettel mutatja be a „SINGING-FOOL” (Eneklő bolond) világsikert aratott beszélő és éneklő filmet. A nagy érdeklődésre való tekintettel, a tolongás elkerülése végett, a jegyek SZOMBAT és VASÁRNAP DELELŐTT 10 óráig kezdve a SELECT MOZGO PÉNZTÁRÁBAN ELŐVETELBE MEGVÁLTHATOK. KEDVEZMÉNYES ES TISZTELETJEGYEK NEM ÉRVÉNYESEK.

Január 26-án vette fedélzetére egy szovjethajó Kutyepov tábornokot. Párisból jelentik: A Matin szerint január 26-án gyanús hajó tartózkodott a normand partok közelében, amely az éjszaka sötétjében még jelzőlámpáit sem gyújtotta fel. Ezt a szabálytalanságot egy francia gőzös naplója is feljegyezte. A rendőrség is meg van győződve arról, hogy ezen a hajón szállították el francia területéről Kutyepov tábornokot.

Ne várd be a fájdalomkakat, Szedj Aspirin-tablettákat.

Royalista egyetemi hallgatók tüntettek Párisban. Párisból jelentik: Tegnap este royalista egyetemi hallgatók a bulvárokon rópacédulákat osztogattak, melyekben a royalisták tiltakoznak a Bajna-vidék kiürítése ellen. A rendőrség több rópacédulát elvitte, majd személyi adatait felvette után szabadon engedte a diákokat, de az eljárást lefolytatja ellenük.

Marconi a Földközi tengeréről intézett rádióbeszédet a sydneyi világkiállítás közönségéhez. Londonból jelentik: A lapok sydneyi távirata szerint Marconi a Földközi tengeréről beszédet intézett a sydneyi elektrotechnikai világkiállítás közönségéhez, amelyet több ezer főnyi kiállításlátogató hallgatott végig.

A világhírű

SIDOL

fém-tisztítószer
hamisítják!

„SIDOL” csak zárt palackban valódi. Címkeje sötét színe. Piros korongban fekete betűkkel „SIDOL” felirással. Minden SIDOL-hamisítvány felmárja a kezeket, rongálja és meg-támadja a tárgyakat és nem gazdaságos.

Az utaztatokat saját érdekében utasítsa vissza!

A többség a szesztilalom ellen van Amerikában. Londonból jelentik: Egyik newyorki lap körkérdezt íjézett olvasóihoz az alkoholtilalom ügyében. A beérkezett válaszok összeszámlálása után kitűnt, hogy az olvasók közül 333 ezer 978 a szesztilalmi törvény szigoritása. 383 ezer 117 elnyitése és 527 ezer 388 a prohibíció teljes kiküszöbölése mellett foglalt állást.

Harminekilenc halálos ítélet Indonában. Párisból jelentik: Az indonai zavargások miatt a büntető bizottság Jen-Bayben tegnap 39 halálos ítéletet hozott. A per többi vádlottjai közül harmincat életfogytiglani kényszermunkára, tizenötöt tíz évig terjedő szabadságvesztésre és ötöt deportálásra ítélték.

A háboru előtti adósságok konferenciája. Párisból jelentik: A háboru előtti adósságok konferenciája e hónap 27-én megkezdődött Párisban. Az osztrák kormány dr. Güttl pénzügyminiszteri tanácsost, a csehszlovákok dr. Brabence miniszteri és dr. Rossi osztálytanácsost küldték a konferenciára, amelyen az első nap a bizottságok megalakításával foglalkoztak.

Mindennapos székszorulás, végbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, lélegzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a bélműködést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s megőrzi az idegek épségét és a szellem frissességét. Nagynevű angol orvosok a Ferenc József vizet galandferegkuráknál is fényes eredménnyel alkalmazzák. A Ferenc József keserűviz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A legfőbb angol igazságügyi tanács helyben hagyta a tizenhat arab ellen hozott halálos ítéletet

London, március 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A szomorú emlékeztető augusztusi vérengzésekkel kapcsolatosan mint ismeretes, tizenhat, a megszállásokban való részvétellel vádolt arabot ítélték halálra a palesztinai bíróságok. Az arab exekutive a halálos ítéleteket sorra megfeleltette a jeruzsálemi lebbviteli fórumhoz, amely azonban az ítéleteket helyben hagyta. Az arab exekutive erre az angol titkos tanácshoz fele-

bezett és hatalmas memorandumban sorakoztatva fel azokat az érveket, amelyek alapján a gyilkos arabok felmentését kéri.

Az angol titkos legfőbb igazságügyi tanács tegnap foglalkozott a kérdéssel, és óráig tartó tanácskozások után az összes halálos ítéleteket helybenhagyta. Az ítéletek így módon jogerőre emelkedtek.

Hatalmas vihar közepette az angol kormány újabb tíz millió font munkanélküli segélyt szavaztatott meg

A munkás-kormány törvénytervezetet nyújtott be, melyben eltörli a katonai halálbüntetést

London, március 29. A kormány a szélsőbaloldali javaslatának megelőzése ma törvénytervezetet terjesztett az alsóház elé, amelyben eltörli a halálbüntetés kiszabásának lehetőségét az ellenséggel szemben tanusított gyáva-ság és az őrhely elhagyása miatti büntetés ellenében. Fenntartja a javaslat a halálbüntetést megszállott helyek szegény teljes elhagyása, fegyvereknek az ellenség előtti elvetése s olyan bűncselekmények eseteire, amelyek a hadrakelte se-reg sikerét, vagy jóhírnevét veszélyeztetik.

A mai ülésen Miss Margaret Bonfield munkügyi miniszter felhatalmazást kért az alsóháztól a kincstárnak a munkanélküliek kasszája javára történő újabb tíz millió font sterlingnyi igénybevétele, amellyel a kassza kincstártartozása immár negyven millió font lenne. A miniszter hangoztatta, hogy elvben ő is helyteleníti a tullepést és a kassza eladósodását, de a munkanélküli-ség rohamos és ijesztő emelkedése

megköveteli a megfelelő intézkedést.

A konzervatívok nyugtalanokdva fogadták a bejelentést. Szónokuk, Morrison eles hangon bírálta a kormány szociálpolitikáját, amely szerinte nem áll máshol, mint hogy egy osztályt a másik nyakába varr és ezzel eltartatja. E kijelentésre a munkáspárt körében percekig tartó, izgalmas kiáltózás támadt s a szónok felé a leghevesebb szitkok özönét zúdították. Az izgalom nehezen állott helyre. Churchill volt a következő felszólaló. Védelmébe vette az előző kormányt és pazzalással vádolta a jelenlegit. Churchill hangoztatta, hogy a munkás-kormány a munkanélküli-ség leküzdése jelszavává jött, de a napról-napra növekvő munkanélküli-séggel szemben tehetetlen. Szerinte a termelés-re demoralizálólag hat, hogy a munkanélküliek az idők végezetéig munka nélkül lehetnek s mégis megkapják a segélyt. Snowden ríposítja után viharos jelentek közben a többség megszavazta Bonfield javaslatát.

Alarhmirek egy készülő bajorországi puccsról. Münchenből jelentik: Egyik bajor lap alarhmireket közölt arról, hogy Bajorországban újabb puccs készülne. Hivatalos helyen felelőtlen izgalomkeltésnek minősítik a hírt s megállapítják, hogy a kormány elég erős karhatalommal rendelkezik arra, hogy a próbálkozásokat csirájában elfojtsa.

Eljegyzés. Fried Regina M.-Sziget és Schwartz Samuel Oradea jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Borult időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint jobbra borult időjárás várható esapadékhajlammal és hőmérsékletemelkedéssel. A hőmérséklet Budapesten ma délben 7° Celsius.

Az éhségstrájkoló Hanau asszonyt vissza akarják vinni a börtönből a kórházba. Párisból jelentik: Hanau asszonyt ma a fogházban három orvosszakértő vizsgálatának vetették alá. Az orvosok szerint a vádlottna kórházba utalandó, mert mesterséges uton tovább kell táplálni, amit a fogházban lehetetlen végezni. Hanau asszony védője újabb előterjesztést tett védenecének szabadlábrahelyezéséért érdekében.

Felozslatás előtt áll a lengyel parlament. Varsóból jelentik: Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy Jan Pilsudski miniszterelnök néhány nap múlva azt a javaslatot teszi a köztársaság elnökének, hogy a szjezet ossz-lassa fel.

A török nők választói jogot kaptak. Ankarából jelentik: A török nők megkapták a parlamenti választói jogot. A jövő évi választásokon a nők ugy aktív, mint passzív választójoggal rendelkezni fognak.

Nyugodt alvás, friss ébredés az egészség legjobb kifejezője. Egészségének fentartásához, idegeinek erősítéséhez járul hozzá, ha reggelire, uzsonnára Ovomaltine-t használ.

Három a kislány” premiere jótékony célra. A Román Opera kedden, április 1-én este színpadra hozta Schubert-Berté „Három a kislány” című operet-jét, a „Principele Mircea” gyermekvédő nöegyvet javára, rendes helyárok mellett. A nöegyvetnek sikerült megnyerni Pavel Constantin igazgató ur közreműködését is, aki Schubert szerepét fogja játszani. A kolozsvári közönségnek még emlékeztetésben él Pavel Constantin ur ezen kitűnő alakítása s önömmel fogja üdvözölni a művészt egykori parádés szerepében.

BÉRET-CSERE. (HÉTFÖN C BÉRET, PÉNTEKEN A BÉRET.) A „Juliusi éjszaka” hétfő esti előadása levedésből A. bérletben van hirdetve a műsoron holott az A bérletk már kapták a „Juliusi éjszaka”-t. Ezuton hívja fel a Színház igazgatósága a közönség figyelmét arra, hogy a „Juliusi éjszaka” hétfő esti előadását C. bérletben (34. szám), a „Taposó malom” péntek esti előadását pedig A bérletben (szintén 34-ik szám) tartják meg.

Hogy meg ne kapja az influenzát, szopogasson Anacot-pasztillát. Egy fio-la ára 37 lej.

Mendel Lajos, a volt Katz és Mendel cég baltagja, aki évtizedeken keresztül a helyi piac kereskedőtársadalmának népszerű tagja volt, üzletét saját neve alatt, Cal. Reg. Ferd. 2/a alatt újolag megnyitotta. Ismerve kitűnő szaktudását és üzleti képességeit, örömmel regisztráljuk, hogy a cluji piac rövid táv-lólet után ismét visszanyerte egy agilis és népszerű tagját.

Német tudósexpedíció megy Grönlandba. Bécsből jelentik: Alfred Wegener gráci egyetemi tanár ma Kopenhágába érkezett, ahonnan német kutató tudósokkal együtt husztagu expedíciót vezet Grönlandba. Az expedíció hajója kedden indul. A német tudósok másfél évet szándékoznak Grönland ed-dig fel nem derített vidékein tartózkodni.

Titokzatos repülőgép az Atlanti-óceán fölött

A repülőgép Amerika felé tart

Páris, március 29. Az északfrancia partvidék egyik világitótornyanak őre szerdán este jelentést küldött Párisba, hogy délután ismeretlen repülőgépet látott nagy sebességgel szállani az Atlanti-óceán fölött délnyugati irányban. Né-hány órával később szikratávírat érkezett egy angol gőzösről, amely szintén jelentette, hogy a francia partoktól mintegy 350 kilométer távolságban a nyílt óceán fölött repülőgépet láttak.

Párisi aviatikai körökben a hír nagy nyugtalaniságot keltett. Azt hiszik, hogy a titokzatos repülőgép az Atlanti-óceán átrepülésére startolt.

Friedrichshafenből jelentik: A Dornier-repülőgépgyár a nyáron új óceán-repülést tervez a Do. X. óriásgéppel. Dornier mérnök ezidőszent Amerikában tartózkodik és tárgyal az óceán-repülés ügyében. A Do. X. tavaly ősszel indult el első próbatúrára, amelyre 170 utast vitt magával.

Az óceánrepülés valószínűleg július-ban, vagy legkésőbb augusztus elején lesz, előzőleg pedig a Do. X. próbatút fog tenni valószínűleg a Földközi tenger fölött. A Do. X. a Boden-tóról fog startolni és két szakaszban teszi meg az utat Amerikába. Az első szakasz az Azori-szigetekig terjed, ahonnan a Do. X. Newyorkba repül, az ut végcélja azonban nem Newyork, hanem a Csendes-óceán partvidéke. Newyorkból a Nagy Tavak vidékére repül, ahonnan rövid pihenés után folytatja útját San Francisco vagy Los Angeles felé. Tizenkét főnyi legénységet visz magával, utas csak kevés lesz a fedélzeten és inkább postát és árut szállít. A Do. X. az utat amerikai motorokkal teszi meg. A Cortis Wirght Corporation már utnak is indította Amerikából a tizenkét új motort, amelyeket a General Motors készített. Ez a vállalat és Dornier mérnök megállapodást kötött Amerikában, hogy új óceánforgalmi repülőársaságot alapítanak.

É R T E S I T É S I

Tisztelettel értesítem a t. vevő közönséget, hogy helyben, Cal. Regele Ferdinand 2/A szám alatt (Szabó Jenő céggel szemben) kész férfi és fiu-ruha üzletet nyitottam. Ugy-szintén elsőrendű szabóságot rendeztem be és méret után, saját szöveteimből ruhák készítését jutányos árak mellett vállalom.

Aspirin
ASPIRIN

szesz részletkérdések...
gore Ghica—Voroní...
—Viso-völgy—Már...
ar—nagyváradi vo...
at fog közlekedni...
tz—Nagyváradi kö...
ra alatt fogják be...
óra helyett. A te...
onatközölg az ösz...
tek magukat arra...
n-vagont továbbita...
nyat átadnak ne...
gyváradi új gyors...
is lesz csatolva...
II. és III. osztály...
ni. Az első gyors...
ul Csernovitzból és...
ra 05 percor érke...
z ellenvonat indul...
órákor és másnap...
ezik Csernovitzba...
területen átvezet...
teszik meg az uta...
an mindaddig, míg...
leten mozog, sem le...
got leadni, vagy fel...
A romániai állomá...
vasuti jegyet fog...
böcsátani. A CFR...
tengelyenként 8...
a lengyel és 9 lej...
mvasutaknak. Len...
kedvezőbb eredmé...
ni, amelynek ma...
Lengyelország is...
age-vonal létesítést...
ernovitz között. Az...
ül gyorsan fognak...
egszükségesebb áll...
eg. Emiatt már is...
utakat a csehszlová...
elyst a cseh kor...
zárulását, az új...
a forgalomnak.

iszer áruk,
citrom kap...
ngros
VÉREK
Telefon 471.

sági Bank
pénztár Rt
Piața Unirii No 9
ézs, Beclean—Bethlen
Zálu Zilah.
Nagyenyedi „Kisegítő”
ud Nagyenyed és en...
vári főkintézete.

tőkét
lió lei
minden ágazatával.
Gldre legelőnyösebben
ban nszközöl.
devizahely.

zunk”!

Egy belgrádi középiskolai fanuló szerencsés öngyilkossági kísérlete. Belgrádból jelentik: A keleti kerületben egyik többemeletes ház harmadik emeleti ablakából öngyilkos szándékkal a mélységbe vetette magát egy középiskolai tanuló, de kisebb zuzodások árán szabadult. Az öngyilkossági kísérlet szerencsés kimenetelének oka az volt, hogy a tanuló esetében egy földszintes ház teteje felfogta. A fiú testével átszakította a tetőt, sőt az egyik szoba plafonját is, de aztán saját lábán tudott távozni az idegen lakásból. A rendőrség megígértette a fiatalemberrel, hogy a jövőben nem kísérel meg öngyilkosságot.

Román, angol, francia, német, olasz, szláv, stb. fordítások, levelek, kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek, stb. Másolások, sokszorosítások **Dr. Mandel fordító irodája**, Str. Memorandului (volt Unio-utca) 9.

Héber klub. A héber klub vasárnap este a Zs. N. Sz. helyiségében 9 órai kezdettel ülést tart, melyen Friedler P. tart előadást Moses Hessről. Erdelődöket szívesen látnak.

Lelőtték Newyork egyik legrettegettebb bandavezérét. Newyorkból jelentik: A Karmos Kéz néven ismert Josef Baranovicot, a newyorki alvilág egyik legrettegettebb bandavezérét három másik gonosztevő ma több revolverlővel leterítette. A rendőrség a merénylőket eddig nem tudta kézrekeríteni. Azt hiszik, hogy a gyilkosok az áldozattal érdekellentétben álló bandának tagjai.

Százezernél több nyugdíjas van Magyarországon. Budapestről jelentik: A magyar kormány a mai napon kimutatót tett közzé az állami alkalmazottak és nyugdíjasok létszámáról. A kimutató szerint az állami alkalmazottak száma 123.347, a nyugdíjasoké pedig 109.031. A nyugdíjasok óriási száma annak tudható be, hogy a magyar állam tart el igen sokat ama nyugdíjasok közül is, akik egész életükben az elesatott területen teljesítettek szolgálatot. Magyarországon tehát 268.847 állami alkalmazottat tart el.

Ma este mielőtt lefekszik, vegyen be **Darmol-t** és holnap reggel jó kedvvel és friss erővel ébred. **Almatiansága, idegossága, fej- és deréktájdalmat, valamint gyermekeinek osalánkiütése** ugyanis nagyon sok esetben a székrekedés következménye. Ezért van szüksége önnek és gyermekeinek **Darmolra**, az enyhe és biztos hatású **osokoldós hashajtóra**. Kifejezetten **Darmol-t** kérjen, mert csak a **Darmol** hozza meg önnek és osaládjának a várva-várt enyhülést. — Egy doboz ára 30lel. Egy próbacsomag meg fogja Önt erről győzni.

Levegőbe röpitették egy berlini ékszerész fióküzletét, mialatt a főzletet rendőrség őrizte. Hamburgból jelentik: Wempe ismert ékszerész egyik fióküzlete ellen Csigógóba illő dinamitmerényletet követtek el. Tegnap délután telefonon szólították fel a gazdag ékszerészt és bejelentették, hogy ha nem helyez el pontosan megállapított helyen ötezer márkát a telefonon beszélő részére, akkor üzletét levegőbe röpitik. Az ékszerész azonnal jelentést tett a rendőrségnek s a jelzett időben a rendőrség emberei vették körül az üzletet. Ugyanebben az időben azonban a külvárosban lévő egyik fióküzletét ismeretlen tettesek levegőbe röpitették. Az üzlet berendezése teljesen tönkrement.

Japánban napirenden vannak a földrengések. Párisból jelentik: A Chicago Tribune tókiói távirata szerint Japánban néhány nap óta napirenden vannak a földrengések. Eddig Ytoban volt a földrengés pusztítása a legnagyobb. A városban számos ház összedőlt. A sebesültek száma meghaladja a százat. A lakosság a szabadban tölti az éjszakát.

szabad a népgyűlés és a Jehonulás újra Berlinben. Berlinből jelentik: A porosz belügyminisztérium mai rendeletével felfüggesztette a népgyűlések és felvonulások megtartásának tilalmát.

Kérjen **Triumph** CIPÓT minden modellel exkluzív

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt. CLUJ, PIAȚA UNIRII 7. szám.

Fiókjai: Dés, Dioszsentsmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárád és Temesvárt
Saját tőkéei 141 millió lei.
Affiliál intézetek: Tordaaranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Sz. Elyudvarhelyen, és Sz.-Kereszturon, Szászrégenvidki Takaré- és Hitel r.-t. Szászrégenben és népbank r.-t. B.-hunyardon. — Minden bankügyletet legelőnyösebben végezt. Engedélyezett devizahely. Áruraktárai a vasut mellett. Betéteket elfogad.

Manoilescu Párisba utazik hogy telvilágosítsa az extrónörököst az averescanus határozatok komolytalanságáról

Bucuresti-Bukarest, március 29. — A „Facla” értesülése szerint, Manoilescu képviselő — volt pénzügyminiszter helyettes a napokban Párisba utazik és ott fel fog keresni egy előkelő származású, ott élő személyiséget. Manoilescu fel fogja világosítani a herceget a legutóbbi romániai politikai eseményekről

és rá fog mutatni az averescanus kongresszuson elhangzott beszédek komolytalanságára. A lap szerint, Manoilescu fel fogja hívni a Párisban élő előkelő személyiséget arra, hogy ne üljön fel ezeknek a hosszú ellenzéki sors kétségbeeséséből fakadó megnyilatkozásoknak.

Tasca professzort neveztek ki Románia berlini követévé

Grigorcea volt budapesti követ a brüsszeli követség vezetését veszi át. Stoica Vasile a Rador igazgatója Albán követ lesz

Bucuresti-Bukarest, március 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A diplomáciai karban tervezett nagy változások április elszejével megtörténnek. Az eddigi hírekből már nyilvánvaló, hogy a kormány a kinevezéseknél még a látszatát is igyekezett elkerülni annak, mintha az üresedésben lévő követségeket saját híveivel akarná betölteni. Az üresedésben lévő legfontosabb diplomáciai poszt, a berlini követség élére véglegesen G. Tasca professzort nevezi ki a kormány, aki a közgazdaságtan tanára a buka-

resti egyetemen. Ez a kinevezés egyes körökben nagy meglepetést keltett, mert Tasca, mint ismeretes, Iorga professzor pártjának egyik vezető tagja, aki a professzor külföldi utazásai alatt helyettesítette azt a pártvezéri székben. Tasca valóban aktív tagja a Iorgista pártnak, azonban esztendő őta szimpátiázal a nemzeti parasztpárttal, melynek ellenzéki manifesztációiban mindannyiszor résztvett. Grigorcea volt budapesti követ a brüsszeli követség vezetését veszi át.

Phönix

Életbiztosító Társaság

Alapítottatott 1882. évben.

Központi vezérigazgatóság: WIEN

Romániai igazgatóság: București, Bulev. Elisabeta No. 10.

Erdélyrészi Ellenőrző Iroda: Cluj, Str. Nicolae Iorga 16.

A társaság működési területe: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Palesztina, Románia, Spanyolország, Tunisz, Törökország.

A társaság fejlődését az utóbbi 20 évben a következő számok mutatják:

Év	Biztosítási állomány	Díjbevétel	Biztonsági alapok
1913	K 224,887.549—K	9,733.268.07K	60,502.808.81
1924	S 430,944.943—S	27,541.688.77S	53,051.954.77
1925	„ 655,028.355—„	37,693.246.18 „	77,037.672.54
1926	„ 1,079,703,694—„	49,481.752.88 „	149,308.416.44
1927	„ 1,399,431.738—„	63,691.607.36 „	192,368.487.51
1928	„ 1,787,935,715—„	85,477.026.47 „	242,111.271.97

1929 év végével a biztosítási állomány **több mint két millárd schillinget** tett ki.

A „Phönix”

az egyetlen biztosító intézet az egész világon, amely a Zsidó Nemzeti Alap (K. K. L.) jeruzsálemi főirodájával **husz** országra kiterjedő hatállyal kedvezményes szerződéses viszonyban van.

Vezérügynökségek: Arad, Braşov, Bucureşti, Cluj, Cernăuţi, Chişinău, Mediaş, Oradea, Sătmar, Sibiu, Târgu-Mureş, Timişoara.

Gyermek, járadék és nyugdíjbiztosítás: Legmodernebb kombinációk és méltányos díjtételek az életbiztosítás minden ágában. A vezérügynökségek díjtalanul adnak pontos kalkulációt és mindennemű felvilágosítást biztosítási ügyekben.

Ide sajtóattasénak dr. Buteanu Aurel, a belügyminisztérium kabinetigazgatóját, a kolozsvári Patria volt felelős szerkesztőjét nevezte ki a kormány. Carp meghatalmazott minisztert Angorába helyezik át, míg Pelivan kormánypárti képviselő, volt miniszter a rigai követség élére kerül. Vasile Stoica, a Rador távirati iroda főigazgatója, volt külügyminiszteri tanácsos a tiranai követség vezetését veszi át. E hét folyamán Maniu miniszterelnök és Mironescu külügyminiszter dönteni fognak a többi üresedésben lévő követségek betöltéséről is.

Függönyöket és ágyszerítőket

legszébben és legolcsóbban tisztít és mos az **Erzsébet-mosóda** STRADA AUREL VLAICU 3. SZÁM (volt Bánffy-utca)

SPORT

A kolozsvári bajnokság harmadik fordulója

Haggibbor—KAC bajnoki mérkőzés lesz ma délután

Idők változásának jele, hogy az a két egyesület, amelyek nemrégiben izgalmas összecsapások keretében az elsősg kérdéselt vitatták el egymástól, most a bajnoki tabella második részén foglalnak helyet. A kolozsvári labdarúgóbajnokság mérkőzése során ma délután 2 órakor a Haggibbor és KAC csapatai mérkőznek össze erejükét. Ugy a Haggibbor, mint a KAC sokat veszítettek régi játékosaikból és távolról sem képviselik azt a klasszist, amely még nem is olyan régen komoly és érdekfeszítő sporteseményt avatta a kék-fehérek és piros-fehérek találkozását. Valószínű azonban, hogy a ma délutáni mérkőzés, emellett ellenére is érdekes és változatos lesz és ha nívóban nem is, de izgalmaságban feltétlenül meg fogja ütni a hagyományossá vált KAC—Haggibbor találkozások mértékét. A mérkőzés kimenetele teljesen nyit. Ezt követőleg a bajnokság második és harmadik helyezettei, a Románia és KMSC mérkőznek. Ezt a meccset a pillanatnyilag jobb diszpozíció fogja eldönteni. Amennyiben a Románia győz, úgy megjavulnak esélyei a bajnokság elnyerésére, amelyet ellenkező esetben nem lehet az Univerzitateatól elvitatni. Délelőtt tíz órakor az Univerzitatea mérkőzik a reorganizált CFR-rel. Az egyetemi csapat győzelme teljesen bizonyos. A mai futballprogram egyébként a következő: Reggel 8 órakor: Románia II—KAC II. Bíró Pop Valer, határbírók Totorean és Tamásan. Délelőtt 10 órakor: Univerzitatea—CFR I. oszt. bajnoki, bíró Mann Károly, határbírók Dobocan és Gál János. Délután 2 órakor: KAC—Haggibbor I. oszt. bajnoki, bíró A. Muresan, határbírók Milivoi és Blaj. Délután 4 órakor: Románia—KMSC I. oszt. bajnoki, bíró Czinezar, határbírók Stara és Grósz. Turda. TSC—Industria Sarmei. Fővenyi. Uioara. Labor—TMTE. Bagyuha. Dej. CFR—Sparta. Lehocz.

Itt említjük meg, hogy a kolozsvári bajnokságban az Univerzitatea vezet hét mérkőzésen szerzett 11 ponttal. Második a KMSC (hat mérkőzés 10 pont), harmadik a Románia (hat mérkőzés 7 pont), negyedik a Haggibbor (hét mérkőzés 5 pont). Az ötödik és hatodik helyen a CFR és a KAC csapatai állnak. Az északi labdarúgó liga alakuló közgyűlése. Ma délelőtt tíz órakor a Szövetség Calea Victoriei 34. szám alatti helyiségében zajlik le az északi labdarúgó liga alakuló közgyűlése, amelyen szavazati joggal résztvehetnek a szatmári, nagyváradi, marosvásárhelyi és tordai alkerületekhez tartozó egyesületek.

— Öngyilkosság egy párisi templomban. Párisból jelentik: Saint Philippe du Roule templomában tegnap egy férfi revolverrel agyonlőtte magát. A templomot bezárták s csak megtisztító mise után nyitják meg újra.

Hirdessen az Uj Keletben

Me
Brat
tette
ki

Madge
lásána

Bucuresti kormány és jult nagy kezett teljes niszterelnök szédere vála délelött összrehajtott bizgadattott el nem vetik intézkedéseit kívül keres ujjabb fegyvdelemben: bérbeadását vezére az is való hivatt hogy külföl a siralmas író és telefo korát megh

Fo
Bucuresti herális párt délelött üle Duca volt, kommunista bizonyításá radi magya szóvátette, a telefon és holott ezt a ia. Javaslodeniütt népskoncesszió Bratiannaló. Kifejté dard Elect bérbeadni a many garai arra, hogy manyok is szemben a kotmányello méltóságát, körülménye ilyen szerző

Bratiann jesztéséről mely szinté liberálisok ni és nem nak enged Bratiann hangon kér — Akarn colni a jele — Igen, i — Még a kell menni — Igen, rális párt b

Az értéke minikét ad a telefon és len, kijelen szóló törvény gát alá, ma many tette régenstando hasem felel

A kamar mie Moldov a Kormányt ket kíván part ma de kommunike lalásra Mac laszol.

A libe kezletén kí gát alá a vény intézk családik, ha mesztü kíjt a kormányt hogy az iga ilyen komm

Megkezdődött a döntő küzdelem a kormány és a liberális párt között

Bratianu Vintila alkotmányellenesnek minősítette a romániai posta koncesszionálását és kijelentette, hogy nem veti magát alá a rendtörvénynek

A liberális párt vezére forradalommal fenyegette meg a nemzeti parasztpárti kormányt. A kormány a kamara ma délutáni ülésén válaszolt a liberális párt határozataira

Madgearu pénzügyminiszter bejelentette a telefon koncesszionálásának lehetőségét és azzal fenyegette meg Bratianu Vintilat, hogy bíróság elé állítja

Bucuresti-Bukarest, március 29. — A kormány és az ellenzék között megindult nagy küzdelem a mai nappal elérkezett teljes kifejezéséhez. Maniu miniszterelnök energikus és határozott beállást választott Bratianu Vintila ma délelőtti összehívta a liberális párt végrehajtó bizottságát, és határozatot fogadtatott el, amely szerint a liberálisok nem vetik magukat alá a rendtörvény intézkedéseinek. Bratianu Vintila ezenkívül keresett és talált is magának egy újabb fegyvert a kormány elleni küzdelemben: a romániai telefonhálózat átadásának ügyét. A liberális párt vezére az ismert hazafias szövegekre való hivatkozással tiltakozott az ellen, hogy külföldi szakértők hozzák rendbe a siralmas állapotban lévő romániai távíró és telefontelefont. Végül pedig korát meghazudoló lendülettel azt a

kérdést intézte híveihez, hajlandók-e a kormány elleni harcban forradalmi lépésekig elmenni. Madgearu pénzügyminiszter a kamara ma délutáni ülésén drasztikus választ adott a liberális párt értekezletén hozott határozatokra. Citátumokkal bizonyította, hogy a liberálisok által legutóbbi kormányzásuk alatt a parlament elé terjesztett büntető törvényjavaslatban ugyanazok a szankciók szerepeltek, mint aminőket a kormány a rémhírterjesztők ellen hozott törvényben ír elő azok ellen, akik aláássák az állam hitelét. A pénzügyminiszter végül megfenyegette a liberális vezéreket, hogy teljes szigorral fogja velük szemben is alkalmazni a tegnapi megszavazott rendtörvényt. Az eseményekről szóló tudósításaink alább adjuk:

grafusát, amely drákói büntetésekkel sújtja a hamis hírek terjesztőit. A javaslat büntető minősíti át a hamis hírtérjesztést, ami eddig vétségnek volt kvalifikálva és az indokolásban kifejti, hogy a háboru utáni esztendőket változásai tették szükségessé ezeket az intézkedéseket. Milyenek lehet kvalifikálni a liberálisok eljárását, akik maguk terjesztenek be egy ilyen természetű javaslatot, hogy aztán bennünket egy ugyanolyan törvényért alkotmányellenességgel vádoljanak meg. Ugyancsak a liberális reformjavaslat 150-ik paragrafusa javasol szigorú szankciókat azok ellen, akik a törvények be nem tartására igatják a lakosságot. Mi a liberális párt ma délelőtti határozata, ha nem egy ilyen természetű igatás? Ezeket a határozatokat csak azzal magyarázhatom meg, hogy a rendtörvény még nem lépett életbe. Próbálja meg a liberális párt a jövőhéten is elismételni ezeket a határozatokat, próbáljon tenni ilyen kijelentéseket és majd érezni fogja saját bőrén a törvény szigorát. Ugyancsak szól természetesen a néppárt vezetőire is. Ennél a csoportnál nem kívánok most időzni, annál kevésbé mert felesleges idővesztés volna nyilatkozataimmal súlyt kölcsönözni egy olyan pártnak, amelynek semmi szerepe nincs és nem is lehet többé ebben az országban. — Térjünk vissza tehát a liberális párt kommunikációjához, amely élénk bizonyítéka annak, hogy mily fejtlen és zűrzavar lett urrá ebben a pártban.

A liberálisok tiltakoznak a telefon és távíróhálózat koncesszionálására és azt alkotmányellenesnek minősítik. Enniben ebben a pillanatban nem állhatom a kamara előtt, hogy a kormány a parlament elé fog terjeszteni valamely javaslatot a telefon bérbeadásáról. A kormány már hónapok óta tanulmányozza a telefon- és távírószolgálat megjavításának különböző lehetőségeit és tanulmányozza azokat a javaslatokat, amelyeket ezzel kapcsolatosan külföldi vállalatok tettek az államnak. Hogy a koncesszionálás alkotmányellenes volna, arra csak annyit kívánok most megjegyezni, hogy a kommercializációs törvény szerint vasutat és postát speciális törvény alapján bérbe lehet adni. A liberálisok résztvettek a törvény vitájában, miért nem emeltek már annak idején szót ezen intézkedés alkotmányellenessége miatt? Mindenütt a világon bérbe van adva részint a posta, részint a vasut, Angliában az egész vasuti hálózat magántársaságok kezén van. Ha a román posta reorganizálásának kérdését a kormány teljes komolysággal tanulmányozza és azt a megoldást fogja választani, amely az ország érdekeinek leginkább megfelel.

Az ország nem fogja engedni, hogy a liberálisok megszegjék a külfölddel szemben vállalt kötelezettségeket

— És csak természetes, hogy ha egy alkotmányos kormány átírja az esetleges koncessziószerződést, hogy azt az összes következő kormányoknak respektálni kell. Mi nem kértünk a régenstanáestől garanciákat arra vonatkozólag, hogy az utunkat következő kormányok egy ilyen szerződést respektáljanak. Nincs is szükség rá, mert felelős kormány nem követheti el azt a bűnt, hogy megszegje az államnak a külfölddel szemben kötött angajementjeit. Az ország maga fogja felelőni szavát egy ilyen kísérlet ellen, annál inkább, mert ez az ország éppen eleget szenvedett amiatt, hogy Bratianu Vintila esztendőknön keresztül nem tartotta be a külfölddel szemben kötelezettségeinket.

— A liberális párt kommunikéje tehát egyike annak a sok eltévelyedésnek, aberrációnak, amelyeket Bratianu Vintila hosszú politikai karrierje alatt produkált. A liberális párt határozatai csak beteges agy koncepciójaiból fakadhatnak. A kormánynak minden oka megvan rá, hogy napirendre térjen fölöttük.

Forradalmat hirdet Bratianu Vintila

Bucuresti-Bukarest, március 29. A liberális párt végrehajtó bizottsága ma délelőtti ülést tartott. Az első szónok Deua volt, aki szerint a kormány a kommunisákkal paktált volna. Ennek bizonyítására felolvasta egyik nagyváradi magyar lap cikkét. Deua aztán szövegét, hogy a kormány tervbevette a telefon és a távíró koncesszionálását, holott ezt az alkotmány kifejezetten tiltja. Javasolja, hogy az országban mindenütt négyüléseket tartson a párt e koncesszió megakadályozása végett.

hat. A liberális párt vezetői beszélhetnek amit akarnak, mi könyörtelen szigorral fogjuk alkalmazni velük szemben a törvény szankcióit, ha magatartásuk ezt indokolja teszik.

Alkotmányellenes e a rendtörvény?

Madgearu ezután vitába száll a liberálisokkal azon állításával, amely szerint a rémhírterjesztők elleni törvény alkotmányellenes volna. Idézi a liberális kormány által az 1927/28 parlamenti szesszióban a kamara elé terjesztett büntetőjogi reformjavaslat 50-ik paragrafusát, amely drákói büntetésekkel sújtja a hamis hírek terjesztőit. A javaslat büntető minősíti át a hamis hírtérjesztést, ami eddig vétségnek volt kvalifikálva és az indokolásban kifejti, hogy a háboru utáni esztendőket változásai tették szükségessé ezeket az intézkedéseket. Milyenek lehet kvalifikálni a liberálisok eljárását, akik maguk terjesztenek be egy ilyen természetű javaslatot, hogy aztán bennünket egy ugyanolyan törvényért alkotmányellenességgel vádoljanak meg. Ugyancsak a liberális reformjavaslat 150-ik paragrafusa javasol szigorú szankciókat azok ellen, akik a törvények be nem tartására igatják a lakosságot. Mi a liberális párt ma délelőtti határozata, ha nem egy ilyen természetű igatás? Ezeket a határozatokat csak azzal magyarázhatom meg, hogy a rendtörvény még nem lépett életbe. Próbálja meg a liberális párt a jövőhéten is elismételni ezeket a határozatokat, próbáljon tenni ilyen kijelentéseket és majd érezni fogja saját bőrén a törvény szigorát. Ugyancsak szól természetesen a néppárt vezetőire is. Ennél a csoportnál nem kívánok most időzni, annál kevésbé mert felesleges idővesztés volna nyilatkozataimmal súlyt kölcsönözni egy olyan pártnak, amelynek semmi szerepe nincs és nem is lehet többé ebben az országban. — Térjünk vissza tehát a liberális párt kommunikációjához, amely élénk bizonyítéka annak, hogy mily fejtlen és zűrzavar lett urrá ebben a pártban.

Bratianu Vintila a következő felszólaló. Kifejti, hogy a kormány a Standard Electricit Comapaninak tervezi bérbeadni a romániai postát. A kormány garanciát kért a régenstanáestől arra, hogy a szerződést a következő kormányok is respektálni fogják. Ezzel szemben a posta koncesszionálása alkotmányellenes és sérti a román állam méltóságát. A liberális párt semmilyen körülmények között nem hajlandó egy ilyen szerződést respektálni.

Miklós régenshereg szerződéssel alkalmazott száz angol rendőrrel akarja a bukaresti közlekedést szabályozni

Bucuresti-Bukarest, március 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnapi számunkban beszámoltunk arról a különös autóincidensről, amely kedd este játszódott le a fővárosban. Az incidenssel kapcsolatosan a „Lupta” azt írja, hogy Miklós régenshereg rendkívül elégedetlen a bukaresti közlekedéssel. A herceg szóban és írásban is többször kifejezést adott ennek az elégedetlenségnek úgy a kormány egyes tagjai, mint

a fővárosi közlekedésügyi szolgálat vezetői előtt. A régenshereg azt állítja, hogy a hatóságok erőfeszítése ellenére sem a közlekedési rendőrök nem ismerik a közlekedés szabályait, sem az autók vezetői nem alkalmazkodnak azokhoz. A gyalogjárók közlekedése pedig egyenesen anarchisztikus. Mindezeket felül olyan szük utcák vannak, amelyek valóságos ekvilibrisztikai műveleteket követelnek meg a soffőröktől.

A régenshereg nemrégiben arra a megoldásra jutott, hogy a bukaresti közlekedés normalizálása érdekében, bizonyos meghatározott időre száz angol közlekedésügyi rendőrt kell alkalmazni. A régensheregnek ez a terve még nem került tárgyalás alá, de Miklós herceg úgy véli, hogy e nélkül nem kerülhetők el az autóincidensek.

Bratianu ezután a riasztó hírek terjesztéséről szóló törvényre tért át, amely szintén alkotmányellenes, ezért a liberálisok nem is fogják azt respektálni és nem fognak e törvény előírásainak engedelmessékedni.

Bratianu Vintila ezután patetikusan hangon kérdi a jelenlévőktől:

- Akarnak-e minden eszközzel harcolni a jelenlegi kormány ellen?
- Igen, igen! — hangzott a válasz.
- Még akkor is, ha forradalomba kell mennünk?
- Igen, igen! — lelkesedtek a liberális párt hívei.

Az értekezlet végeztével a párt kommunikéje adott ki, amelyben tiltakoznak a telefon és távíró koncesszionálása ellen, kijelentik, hogy a riasztó hírekről szóló törvénynek a párt nem veti magát alá, majd kijelentik, hogy a kormány tetteit nem tehető felelőssé a régenstanács, vagy a korona, amely sohasem felelős.

Madgearu könyörtelen szigorúságot hirdet az igazgatókkal szemben

A kamara ma délutáni ülésén Artemie Moldovan többségi képviselő kérdi a kormányt, hogy milyen intézkedéseket kíván foganatosítani a liberális párt ma délelőtti értekezletén kiadott kommunikéjével kapcsolatban. E felszólalásra Madgearu pénzügyminiszter válaszol.

— A liberális párt ma délelőtti értekezletén kimondotta, hogy nem veti magát alá a rémhírterjesztők elleni törvény intézkedéseinek. Bratianu Vintila csalogdik, ha azt hiszi, hogy ilyen természetű kijelentésekkel megfélemlítheti a kormányt. És téved, ha azt gondolja, hogy az igazságszolgáltatási fórumokra ilyen kommunikékkal hatást gyakorol

Husvét legszebb ajándéka

IVETTE

mosóselyem

Puha, szintartó, a valódi selyem minden tulajdonságával rendelkezik és

OLCSÓ

Gsak IVETTE-Travelis szegélynyomással valódi

dr. Buteanu Aurel, kabinetigazgató. Patria volt felelős. zette ki a kormány. zott minisztert Ango- mig Pelivan kor- elő, volt miniszter a re kerül. Vasile Stoi- rati iroda főigazgató. miniszteri tanácsos a vezetését veszi át. Maniu miniszterel- külügyminiszter dön- bi üresedésben lévő séről is.

Yöket és rítóket

sőbban tisztít és mos az

t-mosóda

VLAICU 3. SZÁM

(ánffy-utca)

DKT

ari bajnokság fordulója

bajnoki mérkőzés a délután

nak jele, hogy az a lyelek nemrégén izgal- keretében az elsőség el egymástól, most a ásodik részén foglal- zsvári labdarúgóhaj- során ma délután 2 or és KAC csapatai ket. Ugy a Haggibbor- sokat veszítettek régi ávólról sem képvise- amely még nem is oly és érdekfeszítő vatta a kék-fehérek állkozását. Valószínű a délutáni mérkőzés rdekes és változatos nem is, de igazlmas- meg fogja ütni a tti KAC—Haggibbor két. A mérkőzés ki- nyílt. Ezt követőleg dik és harmadik he- nia és KMSC mér- eset a pillanatnyilag a eldönteni. Ameny- a győz, úgy megja- bajnokság elnyerése- zó esetben nem lehet elvitatni. Délelőtti ersítatea mérkőzik a el. Az egyetemi esa- sen bizonyos. A mai ébként a következő: Romania II—KAC r. határbírók Toto-

or: Universitatea— oki, bíró Mann Ká- bocan és Gál János. r: KAC—Haggibbor ró A. Muresan, ha- Blaj.

r: Romania—KMSC ró Czinezar. határ- z.

ustria Sarnei. Fő- MTE. Bagyuia.

. Lehöcz.

hogy a kolozsvári niversitatea vezet zett 11 ponttal. Má- mérkőzés 10 pont). ia (hat mérkőzés i Haggibbor (hét mér- ödik és hatodik he- AC csapatai állnak. go liga alakuló köz- tiz órákor a Sző- tiei 34. szám atattí le az északi labda- özgyűlése, amelyen szvehetnek a szat- marosvásárhelyi és z tartozó egyesüle-

ny párisi templom- k: Saint Philippe an tegnap egy fér- nölötte magát. A s csak megtisztító meg újra.

Uj Keletben

Weizmann hatalmas politikai expozéja a Jewish Agency konferenciáján

„Mint San Remo idejében most is ott állunk a világ ítélőszéke előtt“

Nem igaz, hogy a zsidó bevándorlás növelte volna az arab földnélküli proletáriátus számát. A 160.000 palesztinai zsidó csak előőrse egy tömegbevándorlásnak

London, március 29. A Jewish Agency adminisztratív bizottságának tegnapi ülésén Félix M. Warburg elnök jelentést tett a Palesztina Emergency alapról, amelynek javára rövid idő alatt 2.600.000 dollár gyűlt össze. Az amerikai zsidók ehhez az összeghez kerekén 2 milliót adtak. 1929 november 24-én — jelentette Warburg — Washingtonban a Palesztina fejlődésében érdekelt amerikai kereskedők konferenciát tartottak és Brandeis főbíró indítványára megalakították a Business Corporationt, amely hivatva lesz Palesztina kereskedelmét felvívítani. Nagyon jól fejlődik a Palestina Economic Corporation, amelyre a Joint Distribution Committee rábízta összes invesztálásait. Az Economic Corporation munkásházákat fog építeni a kolóniákon és 100 ezer dollart fog folyósítani a Haifa-kikötő építkezéséhez.

Közös akció a Jointtel

— Örömmel üdvözlöm Önöket, — folytatta Warburg — hogy a Joint és a Jewish Agency között az Egyesült-Államokban lefolytatandó közös akció indul meg. Boldog vagyok, hogy másfelől közölhetem Önökkel a jó hírt, mely szerint a véleménykülönbségek és félreértések a nagy cél érdekében mártűnösen vannak megtalálva az utat, amely jó és praktikus elvek alapján vezet céljaink felé.

Weizmann politikai expozéja

Ezután dr. Chaim Weizmann, a Jewish Agency elnöke jelentést tett a politikai helyzetről és többek között ezeket mondotta:

— Ma politikai ügyekről beszélni nem könnyű dolog, minthogy az augusztusi eseményekről szóló jelentések még nem kerültek nyilvánosságra. Reméltük, hogy az adminisztratív bizottság ülésén már a jelentés birtokában leszünk, ez a reményünk azonban meghiúsult. A Jewish Agencyt megalakulása óta a sorscsapások egész sorozata követte. Zúrikt mindnyáján a legszebb reményekkel hagytuk el, nagy jövő elé néztünk és azt hittük, hogy munkánk tempója meg fog gyorsulni. Mint villám deris égből, úgy esaptak le ránk a palesztinai események; ezeket követte Louis Marshall halála, azután éreznünk kellett a világ minden országában a gazdasági összeomlásokat és ma lord Balfour halálát gyászoljuk. Kezdetben is éreztük, hogy az Agency az első évben surlódásmentesen nem fogja tudni apparátusát működésbe hozni. Az Agency különböző világokból való, különböző mentalitású emberek együttes munkáját jelentené. Természetes, hogy idő kell, amíg ezek az emberek megismerik egymást és amíg az együttműködés apparátusát megteremtik.

Aki husz évvel ezelőtt ellátogatott Petach Tikvah vidékére, alkalmatlannak tartotta az egész vidéket az emberi letelepedésre. De volt bennünk kezdeményezés, bátorság és volt pénz. Ezekkel be tudtuk bizonyítani a feltevések ellenkezőjét. Ha ma is azon a véleményen vagyunk, hogy a régi arab mezőgazdasági metódusokat kell fentartani, ha azt hisszük, hogy a narancsligetekre alkalmas földeken kecskéket kell legeltetni, akkor persze nincs hely Palesztinában új emberek számára. De a szakértők megállapították, hogy Palesztina a mai állapotok mellett is 50 ezer zsidó parasztesaládot tud befogadni. Kiszámították, hogy minden, a falvakban letelepített családdal párhuzamosan ugyanannyi ember vándorolhat be a városokba. Eszerint van hely és van lehetőség egy nagy emigráció számára.

Az augusztusi események

Az augusztusi események legfőbb konzekvenciája, hogy a Balfour-deklaráció és a Palesztina-kormány magartása ismét a világ ítélőszéke elé került. Nem tagadhatjuk: ma ismét abban a helyzetben vagyunk, amely sokban hasonlít Sanremóhoz. Sanremóban a nagyhatalmak előtt kellett ügyünket képviselnünk. Csak hogy egészen más idők jártak akkor! A világ felengedett és hatalmas ideák iránt fogékony volt. Az akkori világ megértéssel viseltetett a mi ügyünk iránt, amely erős víziót és nagy igazságérzetet követelt. Ma ez a világ ismét befagyott. Nagy ideák

számára nincs hely a világon és ebből a szempontból tekintve, a mi helyzetünk sokkal súlyosabb, mint volt Sanremó idejében. Am a pozitív oldalon vannak terményeink, amik felett nem rendelkezünk Sanremo idején: teljesítmények állanak rendelkezésre Palesztinában. A zsidó nép megmutatta, hogy a Balfour-deklarációt komolyan veszi. A nagy művet 1920-ban kezdtük, olyan időben, amikor a Kelet nagy zsidó közösségei Oroszországban és Lengyelországban elmerülöben voltak. Mégis hatalmas teljesítményeket hoztunk létre és ezek minden más érvnél többet beszélnek.

Nem akarjuk elzavarni az arabokat

Nem szabad figyelmen kívül hagyunk, hogy most ismét a világgal állunk szemben. Fájdalom, a mai világ nem törődik az igazsággal, inkább materiális, földrajzi és néprajzi argumentumokat követel és nekünk ezekkel kell foglalkozni. Mélységes hitem és meggyőződésem, hogy a Jewish Agency adminisztratív bizottsága, amely a világ összes nagy zsidó közületeit képviseli, ünnepélyesen kijelentheti: jogunk van egy közjogilag elismert Palesztinára, ugyanolyan jogunk, mint azoknak, akik már Palesztinában élnek. *Nem akarjuk elzavarni az arabokat, mi ezt sohasem cselekedtük.* Az sem igaz, hogy a zsidók a földnélküli proletárok számát növel-

ték. A 708 arab család, amely a zsidó kolonizáció következtében elhagyta a földjeit, kilencven százalékban sokkal jobb helyzetben van, mint azelőtt. Követeljük, hogy a brit kormány a zsidókkal szemben vállalja kötelezettségeinek a mandátum szellemé és szövege értelmében tetteit. A mi számunkra a 160 ezer zsidó, aki Palesztinában él, még nem vége. Ez a 160 ezer zsidó csak előőrse a nagy tömegeknek, amelyek ma Kelet Európában nyomorban és széjjel szóródottan élnek. Nem szűkíthetjük meg a nemzeti otthon és nem akarunk a történelem ítélőszéke előtt gyávának lenni. Tudjuk, hogy nehéz idők elé megyünk, de ezek az idők nem lesznek sötétebbek, mint történelmünk egyéb periódusai. A szenvedések iskoláját kell végigjárunk. Brandeis főbíróval sok tekintetben nem vagyok egy véleményen és gyakran kellett viaskodnunk egymással. De egy tekintetben igazat adok neki: minden további politikai akciót komoly, praktikus munka kell, hogy előzze meg Palesztinában. Megint csak ott állunk, hogy egyik kezünkkel építünk, a másik kezünkkel védelmezzük családunkat, munkánk gyümölcsét, becsületünket és méltóságunkat. De Isten segítségével ezt is végre fogjuk hajtani!

A nagyhatású beszéd után jelentést tett a Zürichben már elfogadott költségvetésről.

A budapesti Nagykörut és Rákóczi-ut sarkán kigyulladt egy nagy bérpalota kupolája

A tüzet eloltották, de három munkás áldozatul esett

Budapest, március 29. Tizenegy óra tájban a Rákóczi-ut és a Nagykörut keresztezésénél az egyik bérház kupolája kigyulladt. A villamos és a kocsiforgalmat azonnal beszüntették s a tüzoltók nagy apparátussal vonultak ki a tüzhöz. A tüzoltók egy órai oltási munka után végeztek a tüzzel. A ház padlásának átkutatása alkalmával a tüzoltók három eszméletlen munkást találtak, akik égési sebeket és füstmérgezést kaptak. A mentők azonnal leszállították az eszméletlen munkásokat a szabad leve-

gőre, de sikertelenül alkalmaztak élesítési kísérleteket, mind a három munkás kiszüvedett. A tűz három áldozata: Szollár János és Német István, szerelők valamint Udvary László segédmunkás, akik mint a Neon fényreklámvállalat alkalmazottai új fényreklám elhelyezésén dolgoztak a kupola padlásán, amikor a tűz keletkezett. A hatósági vizsgálat még nem állapította meg a tűz okát. Másfél óras szünet után az utca forgalmát ismét szabaddá tették.

Az „Európa“ óriásgőzös ma éjjel elhagyta a new-yorki kikötőt

Valószínű, hogy a hajó keleti irányban már nagyobb rekordra lesz képes

Newyork, március 29. Az Európa óriásgőzös ma éjjel elhagyta a Problemadokot és megkezdte visszatero útját Amerikából.

A gőzös rekordjával kapcsolatban az amerikai sajtóban olyan hírek kerültek forgalomba, hogy az Európának kisebb távolságot kellett megtennie, mint annak idején a Bremennek, mert az Ambroise világitóhajó megváltoztatta helyét. E híreszteléssel ellentétben amerikai hivatalos körökben megállapították, hogy az Ambroise dél felé toldott el s így az Európának még hosszabb utvo-

nalat kellett megtennie, mint a Bremennek, amíg a hajót elérte. Az utvonal tehát nem rövidebb, hanem ellenkezőleg növekedett.

Amerikában óriási érdeklődéssel várják az Európáról érkező szikratáviratokat.

Newyork, márc. 29. Az Európa óriásgőzös visszatero útjának kimentele elé nagy érdeklődéssel tekintenek. Valószínű, hogy a hajó keleti irányban nagyobb rekordteljesítményre lesz képes.

Brüningnek még nem sikerült megalakítania az új német kormányt

A német nemzeti párt egyik disszidense is valószínűleg helyet kap a kormányban. Brüning hosszabb időre elakarja naplótatni a parlamentet

Berlin, március 29. Brüning dr. déznáit miniszterelnök a délután és az este folyamán a pártvezérekkel és a Müller-kormány polgári pártokhoz tartozó minisztereivel folytatott tárgyalásokat. Különös érdeklődéssel fogadták politikai körökben a német nemzeti pártból disszidáltak vezérével, Treviranus-

sel és Schiele német nemzeti párti politikussal folytatott megbeszéléseit. A német nemzeti párti parlamenti frakció egyébként ma esti ülésén újra leszögezte, hogy csak a birodalmi gyűlés felosztatásában látja a válságból kivezető utat s nem engedti meg Schielenek, hogy a Brüning-kormányban helyet foglal-

a legtokéletebb gép mellékkocsi használatra

Kérjen katalógust és részletfizetési feltételeket a képviselőtől:

ELECTRON

TEMESVÁR

Berlin, március 29. Brüning pártközi tanácskozásai még nem nyertek befejezést. Politikai körökben azt hiszik, hogy Brüning kormányában három centrum-párti, két német néppárti, egy bajor néppárti, egy demokrata, egy gazdasági párti, egy keresztény nemzeti munkaközösségi és egy pártönkivüli miniszter fog helyet foglalni.

Megtartják tarcáikat Curtius, Moldenbauer, Groener, Dietrich, míg belügyminiszter Wirth volt kancellár lesz és közlekedésügyi miniszter Treviranus.

A legnagyobb érdeklődéssel azok felé a tárgyalások felé fordulnak, amelyeket Brüning Schielevel, a német nemzeti párt gazdaságvetésének fejével folytat, akit közlelmelési miniszterének igyekeznek megnyerni. Hir szerint Schiele hajlandóan nyilatkozott a kormányban való részvételre, noha a német nemzeti párt ezt neki eltiltotta.

Berlin, március 29. Brüning még nem alakított kormányt.

A déli lapok szerint Brüning távolabbi célja az, hogy a pénzügyi törvényeket a birodalmi alkotmányban megengedett szükségparagraffussal lépteti életbe s azután hosszabb időtartamra elnapolatja a birodalmi gyűlést. Ha ez idő alatt a parlamenti helyzetben javulás nem állna be s a kormányzás a parlamenttel még mindig nehézségekbe ütközne valószínűleg fel fogják oszlatni a birodalmi gyűlést és új választásokot irnak ki.

של פסח
Husvétii fűszerárut és italokat legelőnyösebben vásárolhat
SPÉTER MÓZESNÉL
Piata M. Viteazul (v. Széchenyi-tér) 12.
Villanyerőre berendezett kávépergélő és daráló

Telefon **HOTEL** Lift
comfort modern
UNIVERSAL
Bucuresti
Sofia Gabroveni 12
Zindó.

„OLLA“ GUM...!
bebizonyíthatólag a vezető világmárka. Minőségileg feltétlenül megbízható és utánozhatatlan. Ügyeljen az „OLLA“ névre.

Hotel Luvru
Bucuresti, Strada Carol No. 4.
(a központi postával szemben.)
Szép világos szobák 100 lejtől feljebb. Hónapos szobák nagyon olcsó árban. Utazó urak kedvezményben részesülnek.

ROYAL amerikai írógépek legújabb modeljei szenzációk
Mielőtt írógépet vásárolna, saját érdekében feltétlenül kérje ezen gép vételkészszerelműkellő bemutatását. — Royal nagy gép 92 betűvel. — Royal Portable 88 betűvel. Minden nagyobb városban képviselve. Vezérképviselet: Goldstein, Oradea, Str. Avram Janca 5, Telefon 2-97 szám

Megérdem dolatainkat azoknak a vevő csapvéséstől, akik pet játszanak hány cikket veteléseinek nyereire tériük bukkanunk gyarazatára törekvések kárhoztatva mi alapvető lyosítja.
Mi jellem lehetőség h beri cselekv nap alatt kó ven kilomé zuzhatunk nikenket, a mulathatun viláig mind nem akaron méltó soroz tisztában v
Es még n folt függet amelyeket t árok, ame nek mai na lapítottak
Az állam ket kicsiny sen ragaszk boru régi ben a hábor ra nőtt. A mény és k össe és za dalmat. A színüleg eh Mit tegy
Az egész hogy a rég gott szuven kell vetni nünk értel mint ahogy jük és eldo na a felada séges orvos ezidőszerin tesen jőzar hogy miké a politikán uj irányát mopolita polita álla magva. Ni many, a Kinában, a mérnökök az ipar és polita. De dott és al hagyomán vagy legal magát. Mi ez tartoz ág, vag eg szolgál ság nélkül zert meg ogató fő amformá
Ezt nev és éppen ri kigyók ján! Ami ven cirká csoda hal Ezután hajónál n nem zuzh atomokká si eredmé szabb ten repíthet a egyetlen ség uj M hogy mi messzeség képálma
Az ilye ben azt csökkenté má, aki vagy hiv ni akarn hasznos l nak. De dést az e pontjából nak első szerelés

H. G. Wells:

Mit jelent a lefegyverzési komédia?

A szuverén államiség csődje — A háborút nem lehet határok közé szorítani — A világbéke ábécéje

Megérdemli a fáradságot, hogy gondolatainkat egy kis időre elfordítsuk azoknak a békeesimálókknak egyre növekvő csapatától és szorgos tevékenységétől, akik manapság oly nagy szerepet játszanak. Szenteljünk inkább néhány cikket a béke biztosítása elemi követeléseinek. Ha a béke alapkövetelményeire térünk vissza, akkor talán rábukkanunk annak a gyanúnak is a magyarázatára, hogy mindezek az angyali törekvések haszontalanságra vannak kárthatva. Ez érzés természetesen a mi alapvető helyeslésünket is elhomályosítja.

Mi jellemzi korunkat? Az elterjedési lehetőség hatalmas fokozása és az emberi eselékves nagy átütő ereje. Husz nap alatt körülrepülhetjük a földet, hetven kilométer távolságról atomokká zúzhatunk egy embert és láthatjuk némi kénket, aki az antipóduson lakik, sőt mulathatunk is vele. Taplálékunkat a világ minden tájáról szállítják — de nem akarom folytatni ezt a bámulatra méltó sorozatot, mert hiszen mindenki tisztában van vele.

Es még mindig kis, szorosan összehúzott független országoikkban élünk, amelyeket határok zárnak be, olyan határok, amelyeket régen az emberi erőnek mai nagy kiható rádiusza előtt alapítottak meg.

Az államok megfullasztanak bennünket kicsinyes civakodásaikkal. Göresősen ragaszkodnak a függetlenség és háboru régi hagyományaihoz. És közben a háboru mérete hihetetlenül nagyra nőtt. A multak „kis háborúja” kemény és kegyetlen volt, de nem zúzta össze és zavarta meg az emberi társadalmat. A modern háboru pedig valószínűleg ehhez az eredményhez vezet. Mit tegyünk ez ellen?

A probléma magva.

Az egész emberi értelem azt feleli rá, hogy a régi, elagott határokat, elagott szuverénitási jogainkkal együtt el kell vetnünk, hogy ki kell küszöbölünk értelmi és érzelmi világunkból, mint ahogy a gyermekkor ruháit levetjük és eldobjuk, ha megnőttünk. Ez volna a feladatunk és bizonyára ez a szükséges orvososság is. De éppen ez az, amit ezidőszert nem eslekezzünk. Félelmetesen józan okokból. Mert nem tudjuk, hogy miképpen hajtsuk ezt végre, mert a politikának és az államférfiaknak egy új irányát követelnék meg. Nincsen kozmopolita államférfiu, nincsen kozmopolita államférfi! Ez a probléma magva. Nincsen nemzetközi államtudomány, amely éppen olyan igaz volna Kinában, mint Peruban. Az orvosok és mérnökök tudománya nemzetközi, — sőt az ipar és pénzügy is „quasi” — kozmopolita. De az államférfiak a tulhaladt és alkalmatlan politikai rendszer hagyományai szolgálják a rend, vagy legalább is annak kell feltüntetnie magát. Mindig az ország szerinti, amelyhez tartozik, így Anglia, Franciaország, vagy bármelyik más államközösség szolgálják. Nemzetiség és hazafiság nélkül nem lehetne államférfi. Ezért meg kell kerülnie a bennünket foglaltató főproblémát: a régi szuverén államformák megszűntetését.

Leszerelési komédia.

Ezt nevezik gyakorlati politikának! És éppen most, a flottaleszerelés tengeri kigyóként húzódo vitájának időpontján! Amikor arról van szó, hogy hetven cirkáló helyett már csak ötven! Micsoda haladás!

Ezután egy huszonöt ezer tonnás hadihajónál nagyobb senkit se lehet agyon, nem zúhat pozdorjává, nem gyilkolhat atomokká és nem fullasztat meg. Oriási eredmény! És háromszáz lábál hosszabb tengerelattjáró hajó ezentul nem repíthet a levegőbe, nem robbanthat fel egyetlen hadihajót sem! Ez az emberi ság új Magna Charta-ja. Az történt, hogy minden a régieben maradt és a messzeségből Nobeldij hárfahang és békepálma integet.

Az ilyenfajta leszerelés legjobb esetben azt az eredményt érheti el, hogy esőkenti azoknak az embereknek a számát, akik társadalmi, kereskedelmi, vagy hivatásbeli okoknál fogva keresni akarnak a háborun. Ez talán egy hasznos lépésőfoka a tényleges haladásnak. De vizsgáljuk meg az egész kérdést az egészséges emberi értelem szempontjából. Ez alapon például Angliának első lépése a becsületesen vett leszerelés kérdésében erkölcsi és eszmei

alapról tekintve, az volna, hogy a király nem venne magára egyenruhát és megszüntetné a katonai iskolákat. Egy békekonferencia elhatározná, hogy nyílvános állást és hivatalos tiszttséget betöltő férfiak nem járhatnak aranypszomántosan, sújtásosan, nem vehetnek fel sarkantyut, tollakat és hogy eráris gombok megtakarításán minden ország évenként ennyi és ennyi milliót szabadíthatna fel. Már ezzel is közelebb érnének a háboru valódi gyökeréhez. Ez még nem volna világbéke, de mégis haladást jelentene a világbéke gondolata felé.

A takarodókat is meg lehetne szüntetni.

A béke igazi útja.

De nem akarok böbeszédüvé válni a leszerelés jó oldalainak vázolásában. A leszerelésnek kevés jó oldala van. Nagy részt látszólagos viaskodás folyik körülötte. A szakemberek egymással hátrányok kiküszöböléséért és régi berendezkedések feloldozásáért hadakoznak és titokban mind arra törekszik, hogy eddig még felhasználatlan területeken és vágyányokon nyerjen teret. A nagy hadihajótipus túlelte magát és helyét a cirkáló foglalta el. Ez magyarázza meg azt a nemeslekkü ajánlatot, hogy a csatahajótipust egyáltalában szüntessék be

Ez éppen olyan, mintha a betörő kötelezné magát, hogy betörése idejére lemond a pika és páncél használatáról. Csak egy kis revolvert kér, hogy más betörők ellen, akik talán rosszulindulttal vannak iránta, védekezhessenek. Az ilyen leszerelésre hajlandó! Egész rak-tárakat töltünk meg mérges gázokkal, megígérjük, hogy nem használjuk azokat — de a leszerelési konferencián ki-mondják azt is, hogy a légi és szárazföldi hadieszközökről nem tárgyalnak.

Ez a leszerelési játék nem lelkesít engem. Nem hiszem, hogy ez a béke útja. Nem is hiszek az egybegyűlt társaság ösztöniségeiben. Hogy a háboru megszűnjék, annak egyedüli módja az, hogy ki-irtsák valódi okát: szüntessék meg a szuverénül független államok régi el-agott formáját.

A béke egyetlen lehetséges útja a világszövetség.

A megoldás.

Ha a nagyhatalmak egyetlen szövetségbe tömörülnek és ha a szövetségi kor-mány erősen nyeregben ül, egészen mindegy, hogy a tengereken hadihajók nyüzsgönek, hogy az egész emberiség egyenruhába van bujtatva és idejét szalutálással tölti el. Nincs ellenség, akit le kellene győzni, ha csak nem találjuk meg az összeköttetést a holddal, vagy

A „TACAMUL”
ezüstárnyárban készült minden darab evőeszköz és dísztárgy ezen védjeggyel van ellátva „300-as finomság”
„Tacumul” ezüstárnyár Cluj, str. N. Iorga 11 a

a Marssal.

De ha helyett Nagy-Britanniát, Franciaországot, Németországot, az Egyesült Államokat és Oroszországot mai szabad szuverén és független helyzetükben egymás vetélytársaként meghagyják, akkor éppen olyan biztos az új világháboru, amely még borzalmasabb lesz a réginél, mint ahogy a nap minden este lenyugszik.

Egy leszereléseske, bizonyos fegyvernemek és hadieszközök kiküszöbölése és csökkentése csak azt eredményezheti, hogy a háboru kezdete nem lesz olyan félelmetes és könnyebbé válik. A modern háborunak megváltozhatatlan logikai törvényei vannak.

Lehetetlen egy háborút határok közé szorítani, lokalizálni. A háboru, mint kis részlet kezdődhetik meg, de mielőtt befejeződik, lángja átcsap a határokon és elharapózik az egész világon. A londoni leszerelési konferencia azt bizonyítja, hogy az 1918-as fegyverszünet óta semmi sem történt, ami kiküszöbölhetné az új világháboru veszedelmét. senki sem tett egyetlen lépést sem a valódi béke felé. Az urak csak akörül zsonglőrsködtek, hogy a legközelebbi világháborut minél jobb pozícióban kezdhessék meg.

Lemondott Európa legrégebbi kormánya

A lemondott Cosgrave-kormány 1923 óta vezette az ügyeket. Szerdán választja meg az új elnököt az ir parlament

London, március 29. Az ir szabad Állam kormánya beadta lemondását. Cosgrave lemondott ir kormánya 1923 óta vezette a szabad állam ügyeit s így Európa legrégebbi kormánya volt.

Az ir parlament szerdán választja meg az új kormányelnököt. A republikánus párt a jelenleg Amerikában tar-

tózkodó De Valerat akarja miniszterelnöknek választani, aki az amerikai újságírók előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy megválasztása esetén elfogadja a miniszterelnöki méltóságot és tisztán republikánusokból álló kormányt alakít. Ir politikai körökben

Zsidó asszonyt választottak meg primárnak egy regáti városban

Csak május végén alakulhat meg a kolozsvári tanács a mandátumok elosztását megtámadó kontesztáció miatt

Bucuresti-Bukarest, március 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Megirtuk, hogy a kolozsvári városi tanácsválasztások nyomán a kartellben lévő pártok elhatározták, hogy megkontestálják a mandátumok elosztásának módját. A kolozsvári választási bizottság ugyanis tíz mandátumot juttatott a huszonkét

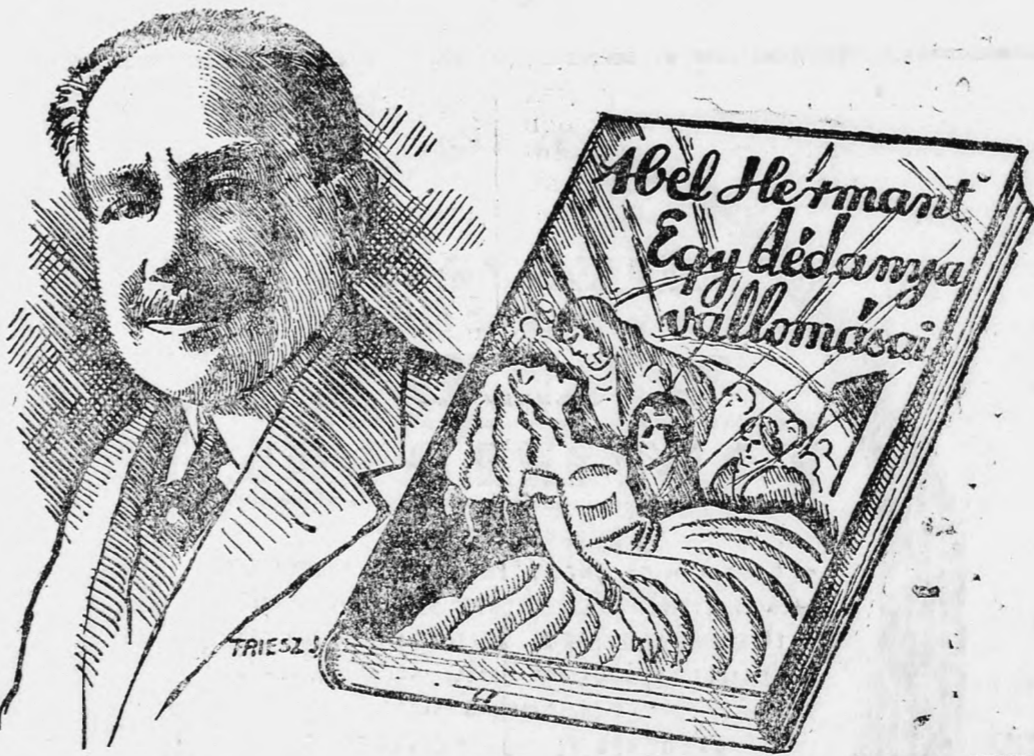
százalékot elért euzista blokknak, ezzel szemben a kartellben lévő pártok azt állítják, hogy a szavazatok arányához mérten csak kilenc hely jár a euzista blokknak. Az új közigazgatási törvény értelmében a kontestáció sorsa fölött a tartományi igazgatóságok mellé beosztott ugynevezett revíziós bizottságok

döntenek. Minthogy az elmúlt választások következtében számos petíció történt és a revíziós bizottságok tul vannak halmozva munkával, valószínű, hogy a kolozsvári mandátumok fölött csak május havában fognak dönteni. Addig a jelenlegi interimáris bizottság vezeti a város ügyeit. Az új városi tanács megalakulására május hó vége előtt aligha fog sor kerülni.

A városi tanácsválasztások ellen beadott kontestációk közül egyet már el is fogadtak. A beszarábai tartományi igazgatóság mellett működő revíziós bizottság elfogadta azt a petíciót, amelyet Anibal Teodorescu, a liberális párt listavezetője nyújtott be a kisenevi választási eredmények ellen. Teodorescu listáját alaki okokból visszautasították és így a liberálisok nem vettek részt a kisenevi választásokban. A revíziós bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a liberális lista visszautasítása nem volt indokolt. Kisenevben, mint ismeretes, a kormánypárt listája győzött, de az önálló zsidó listán is 11 jelölt került be a városi tanácsba.

A targovistemegeyi Cobia nagyköz-ségben tegnap installálták az ország harmadik női primárját a vármegyei prefektus, a kormánypárti parlamenterek és a megyei tanács összes tagjainak jelenlétében. Talán a véletlen hozta ugy magával, hogy a harmadik női primár zsidó asszony lett. Cobia község ugyanis Maria Eisenberg asszonyt, egy községbeli nagybirtokos feleségét választotta meg polgármesternőjének.

— Összeomlott Bordeaux környékén egy konzervgyár, melynek alapjait a Garonne áradása lazította meg. Bordeauxból jelentik: Tegnap délután egy gyümölcskonzervgyár főépülete beomlott és hét embert súlyosan, sok mást könnyebben megsebesített. A vizsgálat kiderítette, hogy a baleset okát az épület alapjainak meglazulásában kell keresni, amit a Garonne pár hét előtti áradása idézett elő.

Egy darab történelem — egy pezsgőverü és elmés szépasszony merész vallomásaiban.

Abel Hermant:

Egy dèdanya vallomással most jelent meg Dante-kiadásban

Füzve Lei 153.—, félkörkötésben Lei 240.— minden könyvárúsnál

etesebb gép használatra

és részletfizetési felté. képviselőtől:

TRON
ESVÁR

29. Brüning pártközi nem nyertek befeje-ekben azt hiszik, hogy ában három centrum-épperti, egy bajor nép rata, egy gazdasági ny nemzeti munkakö-ártonkívüli miniszter

áikat Curtius, Mol-r, Dietrich, míg bel-th volt kancellar lesz miniszter Treviranus. erdeklődéssel azok felé fordulnak, amelyeket el, a német nemzeti égének fejével folytat. i miniszterének igyek-Hir szerint Schiele haj-kozott a kormányban noha a német nemzeti lttotta.

29. Brüning még nem yt. erint Brüning távolab- a pénzügyi törvénye-alkotmányban mege- paragraffussal lépteti hosszabb időtartamra rodalmi gyűlést. Ha ez amentü helyzetben ja- a be s a kormányzás a g mindig nehézségekbe nileg fel fogják oszlat- gyűlést és új választáso-

MOZESHNÉL
(v. Széchenyi-tér) 12.
dezett kávépergélő és aráló

ERSAL
Bucuresti
Glabroveni 16
Füred.

A
bizonyíthat- lag a vezető vil- lágmarca. Mi- nőségileg fette- len megbízhat- és utánozhatat- lan. Ügyeljen az „OLLA” névre.

Luvru
rada Carol No. 4.
postával szemben.)

szobák 100 lejtől
pos szobák nagyon
Utazó urak kedvez-
részesülnek.

ZSIDO KÖZÉLET

Megkezdte működését a hátszegi Wizo. Többszöri előkészítés után márc. 4-én alakult meg végleges formájában a hátszegi zsidó nők Wizo-egyesülete. A megalakulás munkájában részt vett dr. Ábrahám Józsefné, a petrozsényi Wizo-körzet elnöknője is, aki lelkes propagandájával a város minden számottevő zsidó asszonyát megnyerte a Wizo-munkának. Az egyesület elnöke Ábrahám Józsefné, alelnöke dr. Grauer Bernátné, titkára özv. Schindler Gyuláné lett. A csoport már meg is kezdte működését, amely a legszebb reményekre jogosít fel. Március 22-én a Nőegylettel karöltve a Wizo nagyszabású bált rendezett, mely nagyon jól sikerült.

Megalakult a Jewish Agency Dícsőszentmártonban. Vasárnap, Dícsőszentmártonban a Rössler-szálló éttermében a dícsőszentmártoni zsidóság nagy érdeklődéssel, az idej Keren Hájjeszod-kampány megnyitásként, zajlott le a Keren Hájjeszod-miting. Dr. Erdős Zor bevezető szavai után dr. Szónyi Géza, a központ kiküldöttje, mintegy másfélórás előadásban ismertette a zsidóság sorsának és Palesztina felépítésének összefüggését. A mely hatást tett előadás után a jelenvoltak elhatározták, hogy a Jewish Agency elküldéseit magukévé téve, résztvesznek a Palesztina-munkában és megválasztották a dícsőszentmártoni Jewish Agency bizottságot. A bizottság díszelnökei dr. Krausz József főrabbi és Révész Mór bankigazgató, elnök dr. Erdős Zor, alelnökök Benjámín Márton, Koppel Ede, Rosenfeld Henrik és Schwartz Zsigmond. Főtákar dr. Benjámín Sándor. A vezetőség tagjai ezenkívül Kaszner Endre, Mózes Sándor, Frank Géza, Markovits Aladár, valamint a Nőegylet, az Aviva és az ifjúsági egyesületek mindenkor elnökei. A miting kapcsán dr. Szónyi Géza lefolytatta a Keren Hájjeszod-akciót, amely a nagyon súlyos helyzet dacára is, kedvező eredménnyel végződött, amennyiben majdnem a tavalyi összeget sikerült összegyűjteni. Különösen örvendtes, hogy az adományozók sorában sok olyan névvel találkozunk, akik eddig távolállottak a Palesztina-munka támogatásától. Az akció sikerét támogatásukkal Benjámín Márton, dr. Benjámín Sándor és Markovits Aladár urak nagyban előmozdították. Az új vezetőség névsora garancia arra, hogy Dícsőszentmártonban a Palesztina-munka, ha a gazdasági viszonyok megjavulnak, örvendtes fejlődésnek néz elébe.

Zsidó közéleti Temesváron. Az elmúlt szombat este rendezte meg a Zs. N. Sz. temesvári helyi csoportja a Vigadó összes termeiben hagyományos purimi kék-fehér bálját. A tánemulástól hekegig tartó előkészületek előzték meg s így érhető is, hogy az eddigi temesvári zsidó rendezvények között ez a bál sikerült a legjobban. A bál folyamán most is megjelent a szokásos évi „Purimi Ujság”, mely különben az estély eseménye volt. A jól sikerült jelmezversenyen a sok pályázó közül Solymos Erzsébet az első és Stein Magda a második díjat vitte el. A kifogástalan rendezés élén Reitter Ernő, Stern Henrik és Hornung Sándor szereztek maguknak elévülhetetlen érdemeket. — A temesvári WIZO vasárnapi purim-délutánja is a legnagyobb siker jegyében zajlott le. Az ünnepélyt dr. Roth Dezsőné, a WIZO országos elnökének lendületes megnyitója vezette be. Nordmann Trude a Bibliából olvasott fel részleteket komoly hozzáállással. Dr. Papp Illés tanár lépett elő ezután, aki több mint másfél óra keresztül méltatta a zsidó nő szerepét a zsidó otthon építésében. Külön atraktív volt ennek a délutánnak a kis, alig 6 éves Lángstein Zsuzsi monológja, aki Eszter könyvéből adott elő részleteket humoros formában. A kis hat éves művésznő előadását a közönség hosszan tartó tapsal honorálta. — Itt említjük meg a temesvári somérok Trumpeldor-ünnepélyét is, melynek keretében a nagy nemzeti zsidó hősnak adózott kegyelettel a helybeli zsidóság. Taub Ab-

Husvétí

fűszer árak, ugyiszintén narancs és citrom a legjutányosabb árban kapható

Katz és Bernát-cégnél
CLUJ, Piața M. Viteazul 22.

Telefon 3-97

rahám tanár mélyenszántó előadást tartott Trumpeldorról, akinek tetteit és a zsidóság iránti szeretetét mintaképpül állította oda az ifjúságnak. Taub tanár előadását, melyet a legnagyobb siker jegyében tartott meg, szünni nem

akaró tapssal fogadta az egybegyűlt közönség. Schön Kató Trumpeldor-verseket szavalt nagy hatással. Az ünnepélyt Stern Henrik vezetése alatt álló kitűnő somér-énekkar több héber dallal zárta be.

A Sklarek-botrányhoz hasonló újabb nagy panamát leplezték le Berlinben

Berlin, március 29. Berlinben újabb nagy pénzügyi botrányt leplezték le, mely sok tekintetben a hírhedt Sklarek botrányra emlékeztet. A botrány központjában Berlin városának teletügyi hivatala került. Több tisztviselő ügynökökkel összejátszva sikkasztásokat kö-

vetett el és telkekkel panamázott. Busch városi tanácsoson kívül a Berolina közvetítő iroda vezetője, Golde is súlyosan kompromittálta magát a panamában. A pártok emberei közül is többen részesei a panamának.

Leány- és rabszolga-kereskedés miatt letartóztatták a braziliai hadügyminisztérium osztályfőnökét

Buenos-Aires, március 29. Domingues Huertest, a braziliai hadügyminisztérium osztályfőnökét a rendőrség ma reggel letartóztatta, mert kiderült, hogy leány- és rabszolga-kereskedéssel foglalkozt rendszeresen.

Nappal az elegáns arisztokrata uri életet élte, éjjel különböző bandákkal tartott összeköttetést és azoknak leányokat és rabszolgákat adott el. Az egyik fiatal leány különösen megnyerte

tetszését és azt magánál tartotta. Ez a leány a napokban az osztályfőnök szekrényébe rejtőzött és kihallgatta büntetésével folytatott beszélgetését. Azonnal följelentette a rendőrségen.

A rendőrség megindította a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a hadügyminisztérium több titkos iratát is eladta az osztályfőnök. Letartóztatása országsszerte nagy feltűnést keltett.

Bőrkötésű jegyzőkönyvével és kifogástalan angolságával 30.000 korona erejéig csapta be a pozsonyicégeket egy romániai szélhámós

A neveletlen vezérképviselő és a hiszékeny főnök
Amerikába vitorlázik a tettes

Pozsony, március 29. A tavaszi szezon kezdetével a pozsonyi kereskedők legnagyobb része nagyobbarányu bevásárlásokat szokott eszközölni, elsősorban a divatárkereskedők, akik minden egyes szezon alkalmával kénytelenek raktárukat felfrissíteni. Tekintettel arra, hogy ebben az évben férfianyagban főleg az angol szövetet a divatos, nagy volt a kereslet az eredeti angol szövetekben, amelyek tudvalevőleg nem tartoznak a legolcsóbb árúak közé. Eppen ezért a szövetkereskedők mindegyike igyekezett lehetőleg olcsó bevásárlási forrást felfedezni, hogy a konkurrenciánál alacsonyabb árakon adhassa tovább az árut. Ezt használta ki egy üzleti viszonyokkal nyilván ismerős ravasz szélhámós arra, hogy nagyszabású trükk segítségével igen jelentős összegekre tegyen szert. Néhány nappal ezelőtt ugyanis az előkelő belvárosi férfiszövetkereskedésben megjelent egy rendkívül disztingvált és szolid kinézésű uriember.

— Couldn't I speak the boss? — kér-

dzte kifogástalan angolsággal.

Olyan biztos és imponáló volt a fellépése, hogy a főnökök a legnagyobb reverenciával fogadták és csak kevesen vették észre, hogy az előkelő idegen kissé tulságosan mohón nyul az elébe tett szivarok után és hogy a szivar végét disztingvált angolhoz nem egészen illő módon, a fogával harapja le és a szivarvégét egyszerűen a földre dobja. Ezt a kis neveltlenséget azonban annál is inkább szívesebben elnézték neki, mivel Mr. Longham — saját állítása szerint — a legnagyobb skót textilcégek egyikének vezérigényőke volt s kizárólag azért jött, hogy neveltségesen olcsó áron nagyobb tétel eredeti angol tweed és homespun szövetet adjon el a pozsonyi kereskedőknek.

Az ajánlott vételár közel 40 százalékkal olcsóbb volt a szokásos áraknál, nem csodálatos tehát, hogy a kereskedők közül többen kapva-kaptak a kedvező alkalmal és sokezer koronára rugó megrendeléseket eszközöltek Mr. Longhamnál. Ez utóbbi szép, bérbe kö-

HÁZIASSZONYOK!!

nincs széngáz, piszík, ellenben van egészség, kényelem, ha villanyos rezstót, főzbedényt, vasalót azonnal, még husvét előtt olcsón az

Electricánál

(Kossuth-u. 1.) vásárol.

tött jegyzőkönyvébe felírta a megrende- léseket és csak egy mellékesen jegyezte meg, hogy külföldi rendelésről lévén szó, némi kis előleget szeretne kapni. Több esetben meg is kapta az előleget, annál is inkább, mivel pontosan megadta annak a brünni szállítónak a címét, aki a szövetet majd le fogja szállítani. Azután elutazott Pozsonyba.

A szállítmányok tényleg megjöttek és látszólag a legnagyobb rendben voltak. A szövetkeresek külsején rajta egy nagy angol gyár védjegye, a tekeresek a raktárakba vándoroltak és a turpiság csak akkor derült ki, amikor az első szerző vevő megjelent és az egyik kerekedő sugárzó arccal elébe tette a frissen érkezett, garantáltan eredeti tweedet. Ekkor ugyanis általános megdöbbenésre kiderült, hogy az állítólagos angol szövet belöldi gyártmány, ami végeredményben talán még nem is lett volna olyan nagy baj, de még hozzá olyan tizenhatodrendű rossz és használhatatlan szövet, amely nemcsak hogy az árának, hanem az előlegnek is alig az egyharmadát éri meg.

Több mint harmincezer koronára becsülik a kárt, amelyet az angolul oly kitűnően beszélő szélhámós a kereskedőknek okozott és a brünni rendőrség, amely a nyomozást megindította, azóta már azt is megállapította, hogy a szélhámós minden valószínűség szerint Romániából jött, ahol egyidőben selyem- esempészéssel foglalkozott és amikor lába alatt forró lett a talaj, Csehszlovákiába utazott, hamarosan megszerezte az utiköltséget és most már valószínűleg Amerika felé vitorlázik.

Amerika feltételekkel hozzájárul a fakultatív szerződésekhöz

London, március 29. A Daily Herald szerint az amerikai delegáció közölte, hogy abban az esetben hozzájárul a tervbe vett konzultatív szerződéshez, ha ezt megelőzően európai tengerészeti szerződés létesül Nagybritánia, Franciaország és Olaszország között. A szerződés aláírása után Amerika hozzájárulását adja a konzultatív szerződéshez.

Hétfőn a tengerészeti konferencia fődelegátusai értekezletet tartanak.

Ha üzleti forgalmát növelni akarja,

ugy küldjön vevőinek árjegyzéket, körlevelet és katalógust. Az összes szakmák címeit borítékra vagy címszalagra írva szállítja a

MERCUR cimiroda
CLUJ, Calea Victoriei 22. szám.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20 %

Kedvezményt szobaárainkból

10 %

Kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni

Magyar Kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két-három nappal előbb váltunk közölni.

PARK SZÁLLODA
Budapest

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltség.)

Ko
az e

Cluj-Kolozs
Kelet tudósít
ási vállalat
neg az állam
ma kedvezm
gyűjtőkoos
tán 30 száz
tedélyez 500

A rom
sére
m

Annakidej
moltunk be a
ezzel kapcs
A sajátónak
állásfoglalás
a kormányt,
ni kezdjen ez
bizonyosodot
rendű érdeke
Aránylag rö
hát az erre
melyet most
törvényhozó
vezet a nem
tarifáját 1 l
hardizált fel
a nem stand
ének 25 szá
szó van arra
zetet még od
hardizált to
eltörlik, ezze
standardizál
ják.

A kivített
mezőgazdasá
tusok fogják
kerülő tojás
jelzőhivatalo
eséttel, amel

TONYOK!!

piszik, ellenben kényelem, ha főzőedényt, vagy husvét előtt az

ecánál
1.) vásárol.

felírta a megrende- nélkülesen jegyezte rendelésről lévén et szeretne kapni. kapta az előleget, el pontosan meg- ni szállítónak a cí- majd le fogja száll- zotti Pozsonyból.

nyleg megjöttek és bb rendben voltak. külsején rajta egy ljege, a tekerések oltak és a turpis- ki, amikor az első nt és az egyik ke- l elébe tette a fris- ltan eredeti twee- általanos megdöb- gy az állítólagos li gyártmány, ami n még nem is lett baj, de még hozzá li rossz és használ- ely nemesak hogy z előlegnek is alig meg.

ezzer koronára be- tet az angolul oly lhámos a kereske- brünni rendőrség, megindította, azóta totta, hogy a szél- túség szerint Ro- egyidőben selyem- kozott és amikor a talaj, Csehszlová- rosan megszerezte ost már valószínű- orlázik.

el hozzájárul a fa- zódésekhez

9. A Daily Herald delegáció közölte, ben hozzájárul a iv szerződéshez, ha ópai tengerészeti gybritánia, Fran- zág között. A szer- Amerika hozzájá- ulatív szerződés-

eti konferencia fő- et tartanak.

forgalmát akarja,

árjegyzéket, kör- st. Az összes szak- vagy címszalagra litja a

cimiroda
toriei 22. szám.

zmény inknek

k megelégedésére

ott

lo

obaárainkból

lo

étemmi árainkból

ban van az UJSÁG

rt megállapodás alap- iteni

Operaház

színház

színház

elt áru jegyekkel. Te-

tre, kérjük szoba és

két-három nappal

közölni.

ÁLLODA pest

gyaudvar érkezési

kocsiköltség.)

SZÉP LESZ

HA
Germandrée

PUDERÉT HASZNÁLJA

EZT A VILAGHIRŰ PUDERT A 100 ÉVŰTÁ FENNALLO PARIZSI GYÁR KÉSZÍTI

Germandrée

PARFŰM GYÁR

PÁRISBAN 1818 ALAKULT

MINDENÜTT KAPHATÓ

KÖZGAZDASÁG

Konzorciumba tömörülnek az erdélyi szállítási vállalatok

Cluj-Kolozsvár, március 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az erdélyi szállítási vállalatok között mozgalom indult meg az államvasutak által biztosított ama kedvezmény kihasználására, hogy a gyűjtőkecsikban szállított darabárak után 30 százalékos díjmegtérítést engedélyez 500 vagon évi forgalom esetén.

A kedvezmény kihasználására egy aradi szállítási vállalat kezdeményező-sére konzorcium alakult, mellyel párhuzamosan több kolozsvári és erdélyi szállító cég bevonásával hasonló jellegű akció indult meg egy második konzorcium létrehozására.

A román tojásexport fellendítésére tervezett rendszabályok még jobban megrágitják a kivitelet

Annakidején hatalmas cikkben számoltunk be a romániai tojástermelésről s ezzel kapcsolatban a tojás exportjáról. A sajtónak és a termelőknek egységes állásfoglalása végül is arra készítették a kormányt, hogy komolyan foglalkozni kezdjen ezzel a kérdéssel, miután bebizonyosodott, hogy Romániának elsőrendű érdeke a tojásexport biztosítása. Aránylag rövid idő alatt elkészült tehát az erre vonatkozó törvénytervezet, melyet most kezdett tanulmányozni a törvényhozó tanács. Az új törvénytervezet a nem standardizált tojásexport-tarifáját 1 lejben jelöli meg s a standardizált felől úgy intézkedik, hogy az a nem standardizált mindenkor illetékének 25 százalékát fizeti a kivitelnél. Szó van arról, hogy ezt a törvénytervezet még odamódosítják, hogy a standardizált tojás kiviteli vámját teljesen eltörlik, ezzel szemben azonban a nem standardizáltat továbbra is meghagyják.

ciáját jelentené a tojás kifogástalanságára nézve. Sajnos, úgy értesülünk, hogy még ezen jelzésért is bizonyos díjat fognak felszámítani a termelőnek, ami a tojásnak újabb drágulását vonja maga után.

Ilyen körülmények között ismét nem lehet sokat várni a tojásexporttól. Ebben a pillanatban ugyanis az a helyzet, hogy Románia egy darabot sem tud exportálni, mert a külföldön az annyiba kerül, mint amennyi annak csak a váma- ja itten. Tojást exportálni tehát más- képpen semmiesetre sem lehetne, mint- ha a kiviteli díjat teljesen eltörölnék. Az államnak pedig saját érdekében nem szabadna még újabb díjtételek megállapításával a tojásexportra terhe-

ket róni, hanem külföldi mintára a garanciavállaló jelzéseket ingyen kellene végezni. Ha az említett törvénytervezet törvénnyé is válna, valószínűnek tartjuk, hogy ennek rövidesen újabb módosítására kerülne a sor.

Kiélesedett az árharc az erdélyi börgyarak között

Cluj-Kolozsvár, március 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az erdélyi börgyarak között dúló árverseny újabb fejleményeket értelt ki magából. Egy nagy erdélyi börgyári részvénytársaság március 15-ével oly arányú árredukciót foganatosított, amely a szembenálló börgyári érdekeltségeket a védekezés módzatának megvitatására kényszerítette.

Ez utóbbi csoporthoz tartozó börgyarak reprezentánsai a napokban Medgyesen értekezletet tartottak, amelyen az említett árredukció ellensúlyozása érdekében a maguk részéről is az árak további leszállítását határozták el.

Tízmillió lej passzívával kényszer-egyezséget kért egy nagyvárosi textilkereskedő cég. Klein Sándor és Társa nagyvárosi textilkereskedő cég kényszer-egyezségi eljárás megindítását kérte. A vállalat mérlegszerinti passzívája 10 és félmillió leire rug, míg a fedezetlen tartozások összege, mint deficit 2 millió 800 ezer leit tesz ki. A cég hat egyenlő havi részletben fizetendő 55 százalékos kvótát ajánlott fel, amelyet árukészletével és ingatlan fedezettel garántál.

A nemzetközi pénzügy. Berlinből jelentik: Dr. Luther, a német Birodalmi Bank elnöke Párisba utazott, hogy tárgyaljon a Banc de France kormányzójával főleg a reparációs költségek ki-bocsátásáról. Dr. Luther tárgyalni fog ezenkívül az általános bankjegypolitikáról is. Azt hiszik, hogy a központi

bankok diskont-leszállítása összefügg azzal a törekvéssel, hogy a reparációs költségek számára egységes kamatnívót biztosítsanak. A Banc de France legközelebb 3-ról 2 és félre fogja leszállítani a kamatlábat. Azt hiszik, hogy London ismét le fogja szállítani a discontot, ezuttal 3 százalékra és ugyanezt várják Londonban. Ilyen körülmények között elvárható, hogy a Reichsbank is a közeljövőben le fogja szállítani a discontot. A Reichsbank legutóbbi kimutatása szerint egyébként 50 milliónyi pénz és deviza folyt be. A jegybankfedezet 62,9, szemben a régebbi 59,4-el.

Március 30-án alakul meg a temesvári Kishitelbank. A temesvári Kishitelbank vasárnap, március 30-án tartja alakuló közgyűlését. A pénztőzét 2 millió lei alaptőkével kezdi meg működését. Ugyancsak március 30-án tartják rendes évi közgyűlésüket a nagyvárosi, szatmári és máramrosszigeti kishitelbankok is.

Nagy fizetésektelenségek Magyarországon. Budapestről jelentik: Pécsét az Alt & Böhm régi és jó hírű divat-áru-cég fizetésektelen lett és a kényszer-egyezség megindítását kérte. Az akitvák 400.000 pengőre rugnak, amellyel szemben 614.000 pengő passzívja. Külföldi cégek 120.000 pengővel vannak érdekelve Binét Vilmos és Armin debreceni divat áru cég 437.000 pengő passzívával kényszer-egyezségi eljárás megindítását kérte. Az akitvák 246000 pengőre rugnak.

Pályázat

A cluj Kereskedelmi és Iparkamara elhatározta egy áru vegyelemző intézmény létesítését a Kamara keretében.

A kamarai törvény 3. paragrafusa b. bekezdése értelmében ilyen nyilvános- sági joggal felruházott intézményt a Kamara létesíthet egymaga, vagy a comercIALIZÁSI törvény értelmében, társaságban. Ez alapon felhívja a Kamara a vegyész szakembereket, hogy a cél leg jobb megoldása érdekében adjanak be pályaterveket.

A pályázatokat a Kamara titkári hivatalához (Cal. Victoriei 51.) 1930. április hó 15-ig nyújtandók be a hivatalos órák alatt, ahol további felvilágosítás is kapható.

Cluj, 1930. március 20.

A Kamara Elnöksége.

Nyersolaj (pacura) tüzelést

az elért megtakarításért készítek garántáltan füstmentes eléggessel mindenféle ipari üzem és központi fűtés részére

Markó V. okl. gépészműnök, Str. N. Iorga 11.

Színház—Művészet

A Magyar Színház Irodájának közleményei:

A MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Vasárnap fél 3-kor: A babatündér. (Dr. Radnay és neje Fényes Janka táncosnők személyes rendezésében és bábnevendékeinek fölléptével) — Utána: Nagy cipőben kis fiú. (Ujdonság: Marsi Gizivel. Nagyon olcsó mozi-helyárakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lejes helyárakkal. Sorozatszám: 260.)

Vasárnap este 9-kor: Fráter Loránd emlékelőadás: I. A kolozsvári összesített cigányzenekarok Fráter-nótái. II. Megemlékezés Fráter Lorándról. III. Fráter-dalok. IV. Akác virág. (Fráter Loránd 3 felvonásos operettje. Rendes helyárakkal. Napi bérlet 33. szám. C. Sorozatszám: 261)

Hétfő este háromnegyed 9 órakor: Július éjszaka. (Ujdonság 4-edszer. Napi bérlet 34. A. szám. Sorozatszám 261.)

Kedden este háromnegyed 9 órakor: Első feleség. (Ujdonság, 4-edszer. Poór Lili és Janovics Jenő felléptével. Napi bérlet 34. sz. B. Sorozatszám 262.)

Szerdán este háromnegyed 9 órakor: Miss Amerika. (Látványos operette revü 14 képben). Esti előadás nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lei. Sor. sz. 263.)

Csütörtökön este háromnegyed 9 órakor: Taposó malom. (Bárd Oszkárnak új. Budapesten nagy sikert aratott 4 felvonásos darabja. Poór Lili felléptével. Először. Premiére bérlet 36. szám. Sorozatszám 264.)

Pénteken este háromnegyed 9 órakor: Taposó malom. (Ujdonság, 2-odszor. Napi bérlet 34. szám. C. Sor. sz. 265.)

Szombaton d. u. fél 3 órakor: Légy jó mind halálig! (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárakkal. Bevezető előadást tart dr. Rácz József. Sorozatszám 266.)

Szombaton este 9 órakor: A csunya lány. (A budapesti színházi évad legnagyobb sikerű operette-ujdonsága. Először. Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Solthy György, Tompa, Ihsz fölléptével. Premiére bérlet 37. szám. Sorozatszám 267.)

Vasárnap d. u. fél 3 órakor: Arany-szörű bárány. (Operette-ujdonság. Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Solthy György, Ihsz, Réthely, Selmezy fölléptésével. Nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lei. Sorozatszám 268.)

Vasárnap este 9 órakor: A csunya lány. (Operette-ujdonság, 2-odszor. Bérletszínházban. Sorozatszám 269.)

Hétfőn, április 7-én este háromnegyed 9 órakor: A csunya lány. (3-adszor. Napi bérlet 35. szám. Sorozatsz. 270)

Kedden, április 8-án este háromnegyed 9 órakor: A csunya lány. (4-edszer. Napi bérlet 35. sz. B. Sor.-szám 271.)

Szerdán, április 9-én este 9 órakor: A csunya lány. (5-ödször. Napi bérlet 35. sz. C. Sorozatszám 272.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MÜSORA:

Vasárnap délelőtt 11 órakor: „Newyork éjjel.” (Izgalmas kalandor történet. Helyárak: 10, 15 és 20 lej.)

Vasárnap, március 30-án 5 és 7 órakor Kolozsvártól utoljára: „A fehér árnyak” és Jan Garber jazz-bandája. (Hangos, zenélő amerikai film-attrakció. Helyárak: 10, 20, 30, 40 lej.)

Hétfőn új kettős műsor 3 és 6 órakor: I. Oroszország. (Wladimir Gaidaroff). II. A fekete sejk. (Evelyn Brendt, Noa Berry). Helyárak: 10, 20 és 30 lei.

Kedden 3 és 6 órakor: Oroszország és Fekete sejk. (Helyárak: 10, 20 és 30 lei.)

Szerdán 3 és 6 órakor: Oroszország és Fekete sejk. (Helyárak: 10, 20 és 30 lei.)

Csütörtökön 3 és 6 órakor új kettős műsor: I. Sába királynője. (8 felvonásos grandiózus történelmi dráma Salamon király idejéből. Főszereplők: Magde Belamy és Betty Blyte) II. Fügefalevél. (7 felvonásos amerikai vígjáték. Főszereplő: George O'Brien. Helyárak: 10, 20 és 30 lei.)

Pénteken 3 és 6 órakor: Sába királynője és Fügefalevél. (Helyárak: 10, 20 és 30 lei.)

Szombaton 5 és 7 órakor: Sába királynője és Fügefalevél. (Helyárak: 10, 20 és 30 lei.)

Vasárnap d. u. 5 és 7 órakor szenzációs új műsor. Amerikai ujdonságok. I. A newyorki párdúc. (Izgalmas amerikai kalandor-történet 7 felvonásban. Főszereplő: Billie Dove.) II. Koko ébredése. (Amerikai burleszk.) III. Boby és társai. (Amerikai burleszk.) Helyárak: 10, 20 és 30 lei.

Vasárnap d. e. 11 órakor: Matiné 10, 15 és 20 lejes helyárakkal: Amszterdam titka.

CORSO FILMSZÍNHÁZ MÜSORA:

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor: Elsodort malom.

SELECT-MOZGO:

Vasárnap: Hazaárulás. Gerdau Maurus legújabb és legszenzációsabb drámája. Partnerrei: Gustav Fröhlich és Harry Hardt.

URANIA-MOZGO:

Vasárnap: Haláltánc. Ma utoljára. Izgalmas kalandorfilm. Főszerepben: Don Douglas és kedvelt lova, Tarzan.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Vasárnap, március 30.

Bukarest. 11.20: Déli zene. 16: Könyvnyű és román zene. 19: Román gramofonzene. 20: Fox-trott. 20.45: Nicolau Bassu operaénekes dalestje. 21.15: Hegedűverseny.

Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika, 10: Református istentisztelet. 11: Egyházi népelek. 12.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Mendelssohn: Szentiványi álom — nyitány. Csajkovszki: III. szimfónia. 3.30: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata. Dr. Kelemen Imre, m. kir. gazdasági főintéző: A mezőgazdasági termelés megszervezése. 4: Rádió Szabad Egyetem. Magyar népdalok. Előadja: Bárdos Lajos népdalegyüttese. Dr. Gesztelyi Nagy László egy. m. tanár, a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója: A tanulmányi közgazdaság. Magyar népdalok. Előadja: Bárdos Lajos népdalegyüttese. Dr. Massányi Ernő: A gyémántokkal kirakott Csaba utja. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.10: Három egy felvonásos előadása a Stúdióban. A papa nem örült. Gardonyi Géza novellájából hangjátékra átdolgozta Köpeczi Bócz Lajos. A görb. Jelenet. Irta: Tábori Emil. Napos délelőtt. Idyll. 7: Részleges sporteredmények. 7.10: A 30 éves primási jubileumát ünneplő Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. 8.25: Ügetversenyeredmények. 8.30: Hangverseny. Közreműködik: Hubay Jenő dr., Dohnányi Ernő dr., Stefániai Imre, Kerpely Jenő és a Zeneművészeti Főiskola zenekara. Bach—Weiner: C-dur Toccata Intermezzo és fuga nagyzenekarra. előadja a Zeneművészeti Főiskola zenekara. Beethoven: Harmas versenymű. Előadja: Dohnányi Ernő dr., Hubay Jenő dr., Kerpely Jenő. Kiséri a Zeneművészeti Főiskola zenekara. Kétzongorás művek. 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, sporteredmények.

Bécs. 18.30: Hangverseny. Komauer Edwin: C-moll trió és három dal. 20: Mandolinhangverseny, énekszámokkal és karral. Wallace: Martian nyitány. Saint-Saens: A hattyu. Bizet: Menuet. Leisz: Benyomások. Verdi: Ave Maria. Reger: Mária bölcsődala. Mozart: Allegretto. Bargiel: Sztakötök. Schubert: Ejjeli zene. A posta. Müller: Keringő. Rógtönzés. Offenbach: Barcarola. Mezzacapo: Tarantella. 21.45: Salten Felix: „Szép lelkek” e. egyfelvonásos. Utána jazz.

Berlin. 18.15: Gramofon. 19.40: Hangverseny.

Breslau. 19.40: Vidám est. Frankfurt. 23: Táncezené. Hamburg. 19.25: Strauss János: „Cigánybáró”.

Köln. 20.15: Offenbach: „Favart asszony” e. operettje. Utána táncezené. Königsberg. 20.15: Operettrészletek. Utána táncezené.

Lipese. 20: München. 22.30: Táncezené. München. 20: Dalverseny. Stuttgart. 23.10: Táncezené. Bern. 20: Egyházi zene. Belgrád. 18: Eénkkar hangversenye. 20: Delszláv dalok. 21: Hangverseny. Zágráb. 20.45: Deris est.

Brit nemzeti műsor. 18.30: Kétzongorás hangverseny. 22.05: Szimfonikus hangverseny.

London. 22.02: Könyvnyű zene. Pozsony. A kassai és prága műsorközp.

Brünn. 20.20: Gyászmenet, rádióábránd Chopin életéből összeállítva. 21.10: Táncezené.

Kassa. 20.05: Hegedűverseny. 20.35: Cseh dalok. 21: Szalonzenekar. Ostrava. 21: Cseh és tót vidék zeneművek és népdalok.

Prága. 14.30: Verdi: Rigoletto e. operája. 19: Szórakoztató zene. 20: Hangy. 21: Gramofon. 22.15: Vendéglői zene. Kattovicz, Varsó, Poznan. 17.40: Zenekari hangverseny. 21.05: Népszerű hangverseny.

Milánó, Torinó. 20.30: Verdi: „Ernani” e. operája. Róma. 21.02: Puccini: Manon Lescau e. operája. Nápoly. 21.02: Lehár: „Vig özvegy” e. operettje.

Riga. 19.03: Népszerű hangverseny. 21.30: Táncezené. Stockholm. 21.40: Hangverseny. Osló. 20: Rádiózenekar. 22.10: Fuvósnyolcas. 22.40: Táncezené. Toulouse. 21.25: Vigopera-részletek. Utána szalonzenekar és dalok.

Hétfő, március 31. Bukarest. 16: Rádiózenekar. 17.15: Könyvnyű zene. 17.30: Beszélőújság. 17.45: Parasztbecsület — ábránd. 19: Román zene gramofonon. 20: Hawaji kvintett. 20.45: A Theodorescu-négyes játéka. Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. Kodály: „Háry János” — Intermezzo. Gounod—Ormay: Faust — Valentin imája. (Palló Imre). Bizet: Aria a „Gyöngyhalászk”-ból. (Fleta). Verdi: „Aida” — duett (Németh Mária és dr. Schipper Emil). dr. Hubay: Minek turbékoltok. Strauss: „Denevér” — kerिंगő. Fall: „My old Kentucky home”. Mendelssohn: Tavasz dal. Kern: Show boat. Tarengai: Serenata. Ady Endre: En a halál rokona vagyok. Sirmi, sirmi. Ady Endre: Hare a nagy ural. Kádas György: Fehér selyem esikpek szélű kendő. Sándor: Valamikor a te neved. Kurucz—Balázs: Piros rózsza, féső rózsza. Darázs: Erik a, hajlik a buzakalász Sándor: Cselényi Jóska mulat. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió háziarttjenek hangversenye. Ferraris: Ukrajnai emlékek — ábránd. Hegyi Pál: Esti dal. Siklós: Kis kerिंगő. Mikus—Csák: Román. Strauss: Kerिंगő egyveleg. Dr. Sándor Jenő: Akárhogy — tangó. Kálmán: Cigányprimás — induló. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.10: Tót-magyar nyelvoktatás. 5.40: Kerिंगők és operettrészletek. Oscar Strauss: Váráskerिंगő — nyitány. Henry Weber: A kerिंगőkirálynál — kerिंगő. Messager: Nászéjszaka — operettegyveleg. Suppé: Boccacio — kerिंगő. Lehár: Kerिंगő intermezzo a „Luxemburg grófja” e. operettből. Offenbach: Párisi élet — operettegyveleg. Német nyelvoktatás. 7.20: Szaboleska Mihály költeményeiből mond el nehányat. 7 ó. 45: A Budapesti Ének- és Zenekar Egyesület „Saul” e. oratórium előadása Székelyhídi Ferenczel, Basilides Máriával stb. Utána: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból. 10.20: Somogyi Gyula francianyelvű előadása: „A magyar zene”. 10.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból.

Bécs. 20: Dalest. 21: Hölderlin-est. 21 óra 45: Dalest. Mozart, Strauss Richard Respighi, Cimara műveiből. Utána: Jazz. 23.30: Orgonaelőadás. Berlin. 21: Vonósnégyes. Utána táncezené. Breslau. 19.05: Hangverseny. 21: Szimfonikus hangverseny. Frankfurt. 20.10: Strauss János-est. Köln. 20.35: Zenekari hangy. Utána: Cigányzene. Königsberg. 21.30: Berlini műsor. Utána gramofon. Lipese. 21: Filharmonikus hangy. München. 21.35: Orgonahangverseny. Stuttgart. 22.20: Gramofon. Belgrád. 20: Ariák és dalok. Csajkovszkij: Anyeginjéből, vagy fuvolahangverseny. Zágráb. 20.30: Fenntartott hely valamely közvetítésnek. Bern. 19.30: Andersen emlékest. Pozsony. 18: Hangverseny. Brünn. 21: Fuvós zenekar. Utána Ostrava és Prága. Kassa. 20.30: Operaáriák. 21: Rádiózenekar. Utána Prága és Ostrava. Ostrava. 20.30: Karének. 21: Szórakoztató zene.

Varsó, Kattovicz, Poznan. 17.45: Könyvnyű zene. 20.30: Fall Leo: „Az elvált asszony” e. operettje. Riga. 19.03: Könyvnyű zene. 22: Gramofon. Milánó, Torinó. 19.15: Vacsorai zene. Róma. 17.30: Rossini művei: 21: Hangverseny. Nápoly. 21.02: Zenekari hangy. Stockholm. 21.40: Könyvnyű zene. Osló. 18: Dalok. 20.30: Norvég románok hegedűn. 22: Balalajka zene. London. 22.20: Táncezené. 22.45: Baritonhangverseny.

Varsó, Kattovicz, Poznan. 17.45: Könyvnyű zene. 20.30: Fall Leo: „Az elvált asszony” e. operettje. Riga. 19.03: Könyvnyű zene. 22: Gramofon. Milánó, Torinó. 19.15: Vacsorai zene. Róma. 17.30: Rossini művei: 21: Hangverseny. Nápoly. 21.02: Zenekari hangy. Stockholm. 21.40: Könyvnyű zene. Osló. 18: Dalok. 20.30: Norvég románok hegedűn. 22: Balalajka zene. London. 22.20: Táncezené. 22.45: Baritonhangverseny.

IZSÁK SALAMON

Első Bánáti Szikvizfejgyár és szikvizűveg raktár. — Egyesült Gép- és Fémárugyarak R.-T., volt dr. Wagner Budapest nagyromániai kizárólagos képviselője

Timisoara IV. Str. Gen. Fech (Frübi-u.) 2.

Gyárt: Szikvizűvegfejtőket és valamennyi e szakmába vágó alkatrészeket.

szóda és kracherli töltőapparatokban.

Vállal: Komplettszikvizgyári berendezéseket és ócska szifonfejek átöntését, **Legolcsóbb árak!**

Apróhirdetések

UTAZÓK! Berkovicsné **אריט**
vendéglője megnagyobbítva
Oradea, str. Nicolai Iorga 19.
Zöldfa-utca.
Mérsékelt árak. Kiténő házikonyha.

JÉGSZEKRÉNYEK
mészárosok és vendéglősök részére is minden méretben. Sörkimerő pultok KERTÉSZ-nél Targu-Mures, telefon 314. Kiváratra árjegyzék. — Képviselőlet Brassó és vidékére: PAUL TITTES Brassov

TEHERAUTOMOBIL használt, de újonnan javítva, kiténő gumikkal eladó. Krecsmary Imre Oradea, Iskola-u. 10. sz. 2983

5 SZOBÁS MODERN LAKÁS kiadó Regele Ferd. nand 6. Fischer úvegudvar Cluj.

PALESZTINAI BOR
מדינת ישראל
פיר ערנסט קונרד
שאפטון ועוד
פראכעווענונגען גרא-
טיים איינספעאלט.

Szönyegszöveshez
legjobb, legszebb perzsafonalak, felvetőfonalak, szönyegminták legjobban beszerezhetők:
„SULTANA” szönyegszöveszőtém fonalosztályánál, Targu-Mures, Piata Regele Ferd. nand 7. [Főter] Szté kúldés utánvétellel

Jól bevezetett és jóvedelmező üzlet kibővítéséhez 4—500.000—lei tőkével rendelkezéssel agilis társ kerestetik. Ajánlatokat „Szombat zárva” jellegre a kiadóhivatalra küldjék.

FÜSZERKERESKEDŐ jelegleg állásban üzletvezetői vagy utazói állást keres. Szíves megkeresést „Kereskedő” jellegre a kiadóhivatalra küldjék.

CLUJON központban jól bevezetett üzlethez négyszáz ezer lei tőkével társ kerestetik. „Gummiáru” jellegre a kiadóhivatalra küldjék.

DIÓGYÖKÉR ebédelő eladó Berkovics műasztalos Dézsma-u. 2.

CLUJ KÖZELEBEN levő község orthodox köztisztviselője keres könyvelésben jártas tisztviselőt azonnali belepésre. Pályázatot „Megbízható” jellegre a kiadóhivatalra küldjék.

PERFECT férfi fehérenemű varrónők. vasalónál felvétetik. Kellner & Teutsch Cluj.